GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2022

Więcbork, listopad 2021

Spis treści

Wykaz skrótów użytych w dokumencie 3

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 4

Wstęp 4
Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Więcbork 6
Metryka Gminy 37
Rynek alkoholowy 39
Skala problemów społecznych 39
Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych 41
Analiza SWOT- szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony 43
Oddziaływania profilaktyczne 45
Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży 46
Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi 47
Cele Programu 47
Zadania do realizacji 47
Preliminarz wydatków Programu 52
Przewidywane efekty realizacji Programu 55

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii 56

Wstęp 56
Zjawisko narkomanii w środowisku lokalnym 57
Analiza SWOT – szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony 74
Oddziaływania profilaktyczne 75
Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży 75
Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania narkomanii 76
Cele Programu 76
Zadania do realizacji 77
Preliminarz wydatków Programu 78
Przewidywane efekty realizacji Programu 79

Postanowienia końcowe 81

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku 81
Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 82
Inne ustalenia 82

Wykaz skrótów użytych w dokumencie :

1. **Program** – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022,
2. **GKRPA lub Komisja** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku ,
3. **Poradnia LU** – Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku,
4. **Policja** – Posterunek Policji w Więcborku,
5. **ZI** –Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku
6. **MGOPS**- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku,
7. **PIK** – Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku,
8. **PCPR**- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
9. **PARPA**- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

I. Wstęp

Rok 2022 to kolejny rok realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jak i również kontynuacja wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Więcbork na lata 2022-2031.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U.2021 poz.1119);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U.2020 poz. 2050);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U.2021 poz. 1249);
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2020 poz. 1876 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2021 poz.1372 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U.2021 poz.183 ze zm.);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz.U. Nr 209 poz. 1245)
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U.2021 poz.642)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Więcbork. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, uzależnionych ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe i winno być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej .

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia. Przemoc w rodzinie jest dysfunkcją, która w wielu przypadkach ma swoje źródło w uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, a także zależne. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom, dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami. Pomagać to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie" wszelkim używkom kiedy to człowiek jest poddany presji otoczenia.

Należy zwrócić uwagę, że uzależnienie nie dotyczy tylko alkoholu, narkotyków, ale również innych nieracjonalnych zachowań tj. uprawianie gier hazardowych, zbieractwo. Bardzo często stanowi to ucieczkę od problemów dnia codziennego. **Uzależnienia mogą być pojedyncze lub złożone, mogą się krzyżować, zmieniać.** Powodują one choroby wyniszczające psychikę, a w dalszej kolejności niszczą życie rodzinne, zawodowe, towarzyskie. W osobie uzależnionej następują zmiany charakterologiczne, które objawiają się brakiem obowiązkowości, osłabieniem woli i zainteresowań. Dlatego tak ważne jest uczestnictwo w programach opracowanych w celu „walki" z nałogiem.

Uzależnienia behawioralne (czynnościowe)- rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz jej otoczenia. Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od seksu/ pornografii, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidulanego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka i wzmocnienie czynników wspierających prawidłowy rozwój. *Profilaktykę uniwersalną będziemy realizowali poprzez programy profilaktyczne w placówkach oświatowych skierowane do uczniów i ich rodziców. Główny nacisk będzie położony na: wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, rozwijanie swoich pasji i zainteresowań, umiejętnego nazywania i okazywania uczuć i emocji, nabycie umiejętności prawidłowego porozumiewania się zarówno w grupie rówieśniczej jak i w rodzinie.*

Profilaktyka selektywna- ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc przed wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. *Profilaktykę selektywną będziemy realizowali poprzez dofinansowanie działań Świetlicy Środowiskowej*

„Uśmiech”- w zajęciach organizowanych przez świetlicę uczestniczą dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Więcbork na 2022 rok ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Gminy Więcbork, bazować w realnie podejmowanych działaniach na istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów. Roczna perspektywa zadań powoduje, że większość z nich będzie kontynuacją z lat poprzednich, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców. Przykładem takich działań są; ogólnopolska kampania profilaktyczna dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „ Zachowaj trzeźwy umysł”, dofinansowanie działalności placówki wsparcia dziennego.

II. Diagnoza problemu konsumpcji napojów alkoholowych i uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Więcbork

Do opracowania niniejszego Programu wykorzystano ***„Diagnozę Profilaktyczną na terenie Miasta i Gminy Więcbork”- raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku, którą opracował Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa z Krakowa***

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Więcbork wśród :

1) dorosłych mieszkańców i rodziców
2) uczniów
3) sprzedawców napojów alkoholowych.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Miasta i Gminy Więcbork wzięło udział **344 mieszkańców** mających powyżej 18 lat. W badaniu przewagę miały kobiety– stanowiły one aż 92% ogółu.

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia do alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Możemy zauważyć, iż do codziennego picia nie przyznał się żaden z mieszkańców. 3% sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 6% respondentów - raz w tygodniu, 10% - kilka razy w miesiącu, 9% - raz w miesiącu, natomiast 41% - kilka razy w roku. Abstynencję zadeklarowało 31% mieszkańców.

JAK CZĘSTO SPOŻYWA PAN/I ALKOHOL? N=344

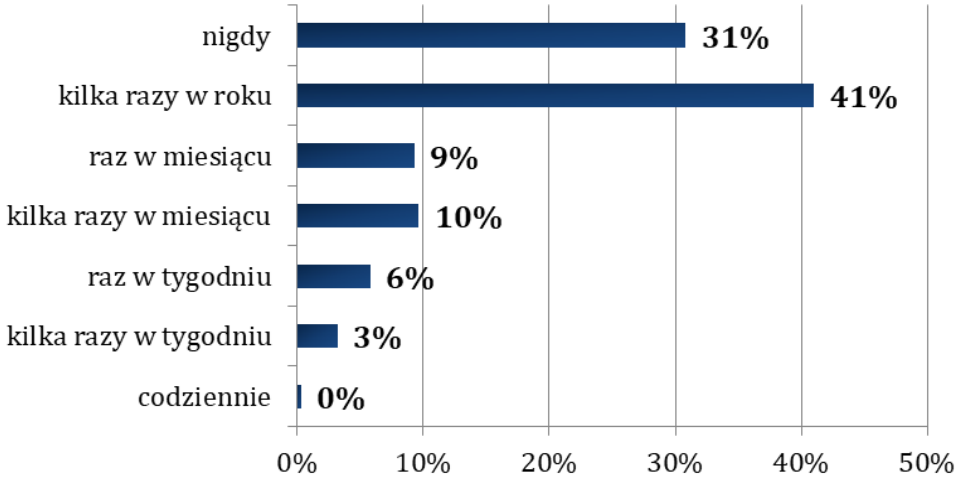

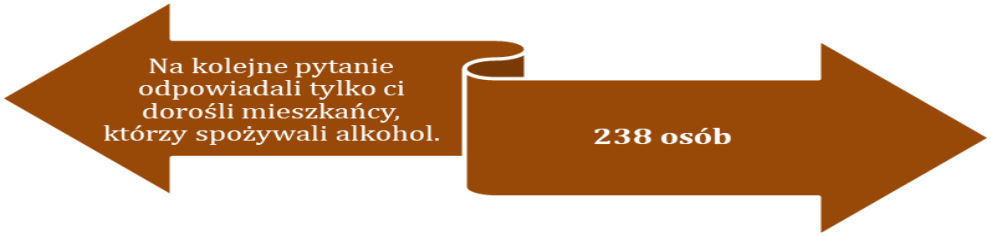

Następne pytanie zadane respondentom dotyczyło rodzajów napojów alkoholowych, które dorośli mieszkańcy piją najczęściej. Możemy zauważyć dosyć zróżnicowany rozkład odpowiedzi. Najwięcej ankietowanych sięga po wino (131 osób, tj. 56%) oraz piwo (95 osób, tj. 40%). Nieco mniej popularne w wyborze dorosłych mieszkańców są: wódka (30 osób, tj. 13%), likiery (23 osoby, tj. 10%), whisky (22 osoby, tj. 9%), nalewki (20 osób, tj. 8%) oraz alkohol własnej roboty (11 osób, tj. 5%). 1 mieszkaniec wskazał na alkohol spoza legalnego źródła, a wśród innych odpowiedzi 4 ankietowanych, tj. 2% wymieniło *drinki, gin i tequilę.*

JAKI RODZAJ ALKOHOLU PIJE PAN/I NAJCZĘŚCIEJ? N=238

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
WINO	56%	131
PIWO	40%	95
WÓDKA	13%	30
LIKIERY	10%	23
WHISKY	9%	22
NALEWKI	8%	20
ALKOHOL WŁASNEJ ROBOTY	5%	11
INNE	2%	4
ALKOHOL SPOZA LEGALNEGO ŹRÓDŁA	0%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia ilość porcji alkoholu wypijanych przez ankietowanych w ciągu całego dnia, w którym go spożywają. Większość z respondentów deklaruje, że w dniu, w którym sięga po alkohol wypija 1–2 porcji tego napoju (189 osób, tj. 84%). Mniejsza część mieszkańców wskazała na 3–4 porcje (25 osób, tj. 11%), na 5–7 porcji (6 osób, tj. 3%), na 8-10 porcji (5 osób, tj. 2%) oraz na 11 i więcej (1 osoba).

ILE PORCJI ALKOHOLU WYPIJA PAN/I W CIĄGU CAŁEGO DNIA, W KTÓRYM PAN/I PIJE? PORCJA TO SZKLANKA PIWA (250ML), LAMPKA WINA (100 ML), KIELISZEK WÓDKI (30 ML). N=238

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
1-2	84%	189
3-4	11%	25
5-7	3%	6
8-10	2%	5
11-13 I WIĘCEJ	0%	1

W dalszej kolejności respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu. Na podstawie deklaracji badanych możemy stwierdzić, że większość mieszkańców nigdy nie pracowało w stanie nietrzeźwości (228 osób, tj. 96%). Do takiego zachowania przyznało się 9 badanych (4%), wśród których 6 ankietowanych (3%) stwierdziło, że miało to miejsce raz, w przypadku 2 osób (1%) zdarzało się to sporadycznie, natomiast 1 ankietowany przyznał, że zdarza mu się to często.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I WYKONYWAĆ OBOWIĄZKI W PRACY POD WPŁYWEM ALKOHOLU? N=238

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIGDY MI SIĘ TO NIE ZDARZYŁO	96%	228
RAZ MI SIĘ TO ZDARZYŁO	3%	6
ZDARZA MI SIĘ TO SPORADYCZNIE	1%	2
ZDARZA MI SIĘ TO CZĘSTO	0%	1

Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów zadeklarowało, że nigdy nie kierowało pojazdem w stanie nietrzeźwości (228 osób, tj. 96%), jednakże 7 ankietowanych przyznało, iż zdarzyło się im to jednokrotnie (3%), a 2 osobom zdarza się to sporadycznie (1%).

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I KIEROWAĆ POJAZDEM POD WPŁYWEM ALKOHOLU? N=238

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIGDY MI SIĘ TO NIE ZDARZYŁO	96%	228
RAZ MI SIĘ TO ZDARZYŁO	3%	7

ZDARZA MI SIĘ TO SPORADYCZNIE	1%	2
ZDARZA MI SIĘ TO CZĘSTO	0%	0

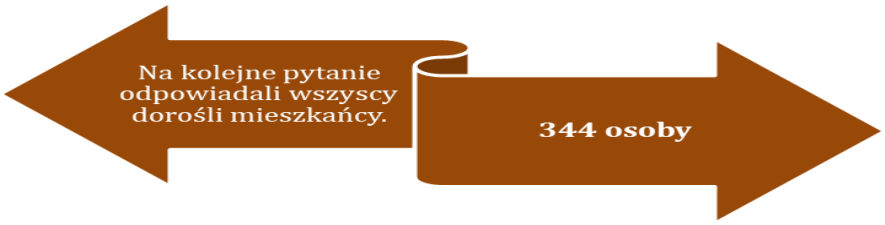

Następnym etapem badania było sprawdzenie skali problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w Mieście i Gminie Więcbork. Jak wynika z zebranych danych, 41% respondentów było świadkiem prowadzenia pojazdu przez osoby nietrzeźwe na terenie swojej miejscowości w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. 22% badanych wskazało na odpowiedź „rzadko", 13% stwierdziło, że było tego świadkiem czasami, 4% – często, a 2% – bardzo często.

JAK CZĘSTO W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I BYĆ ŚWIADKIEM SYTUACJI W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI, KIEDY KTOŚ PROWADZIŁ POJAZD POD WPŁYWEM ALKOHOLU? N=344

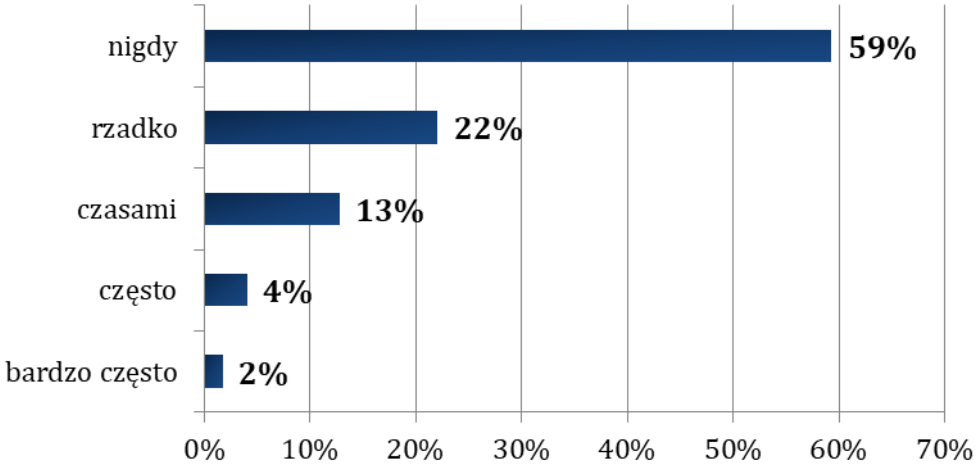

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród niektórych mieszkańców Miasta i Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem" zaznaczyło 2% badanych, natomiast 1% jednoznacznie stwierdziło, że picie alkoholu w ciąży nie ma wpływu na rozwój płodu.

CZY WEDŁUG PANA/I PICIE ALKOHOLU W CIĄŻY MA WPŁYW NA ROZWÓJ DZIECKA? N=344

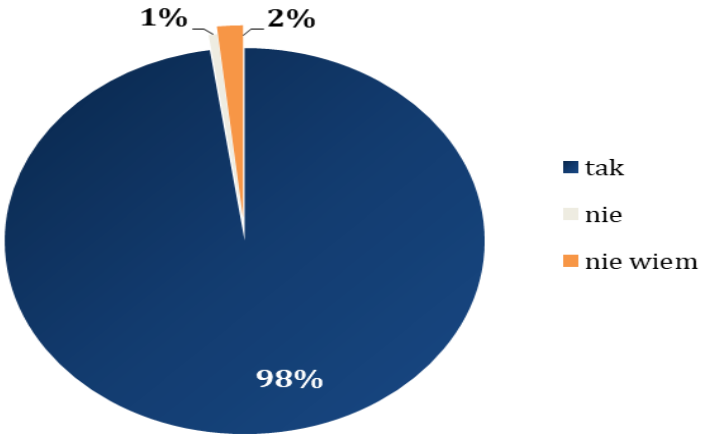

Respondenci zostali również poproszeni o określenie, czy zauważyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy na terenie swojej miejscowości, kobiety w ciąży spożywające alkohol. Do bycia tego świadkiem przyznało się 28% respondentów, w tym 19% było obserwatorem takiej sytuacji rzadko, 6% – czasami, 2% – często, a 1% – bardzo często.

JAK CZĘSTO W OSTATNICH 12 MIESIĘCY WIDZIAŁ/A PAN/I NA TERENIE MIASTA I GMINY KOBIETY W CIĄŻY SPOŻYWAJĄCE ALKOHOL? N=344

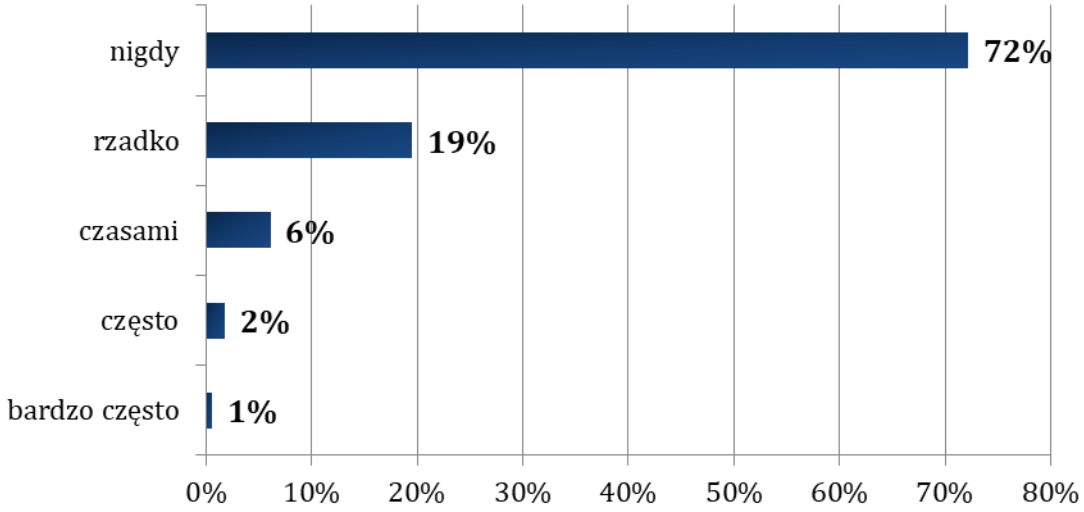

W jednym z pytań poprosiliśmy respondentów o wyrażenie swojej opinii dotyczącej ewentualnego ograniczenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że: za ograniczeniem ilości punktów jest 33% badanych, 22% jest przeciwnego zdania, natomiast 45% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć".

CZY WEDŁUG PANA/I NA TERENIE MIASTA I GMINY NALEŻY OGRANICZYĆ ILOŚĆ PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH? N=344

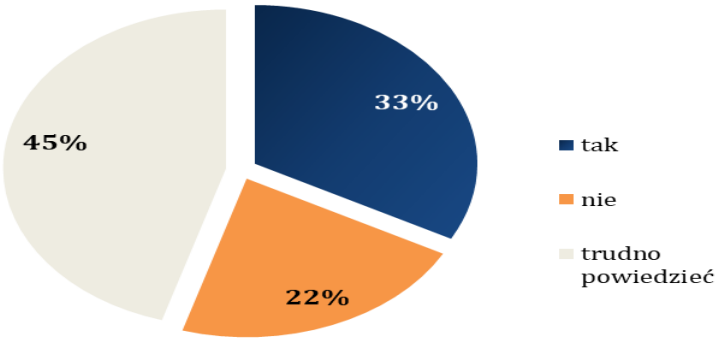

PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców i rodziców zamieszkujących Miasto i Gminę Więcbork. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 17% badanych.

CZY ZNA PAN/I KOGOŚ W SWOIM OTOCZENIU, KTO JEST OSOBĄ DOŚWIADCZAJĄCĄ PRZEMOCY W SWOIM DOMU? N=344

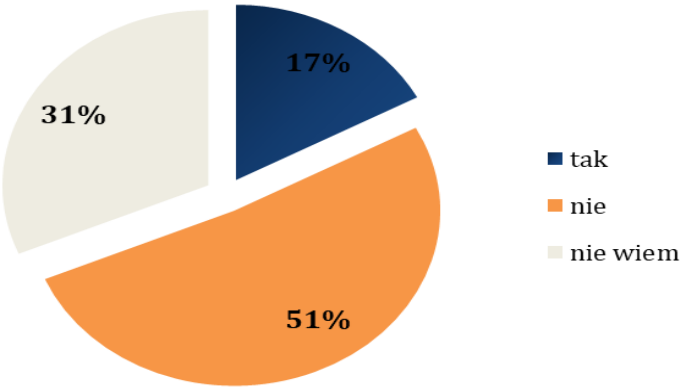

Skala problemu przemocy w Mieście i Gminie Więcbork została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, jak często zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie przemocy doznało 11% mieszkańców, wśród których 5% jednokrotnie, kolejne 5% od 2 do 10 razy, a po 1% kolejno: 11-12 razy, 21-30 razy oraz więcej niż 30 razy.

JAK CZĘSTO, W OKRESIE 12 MIESIĘCY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY? N=344

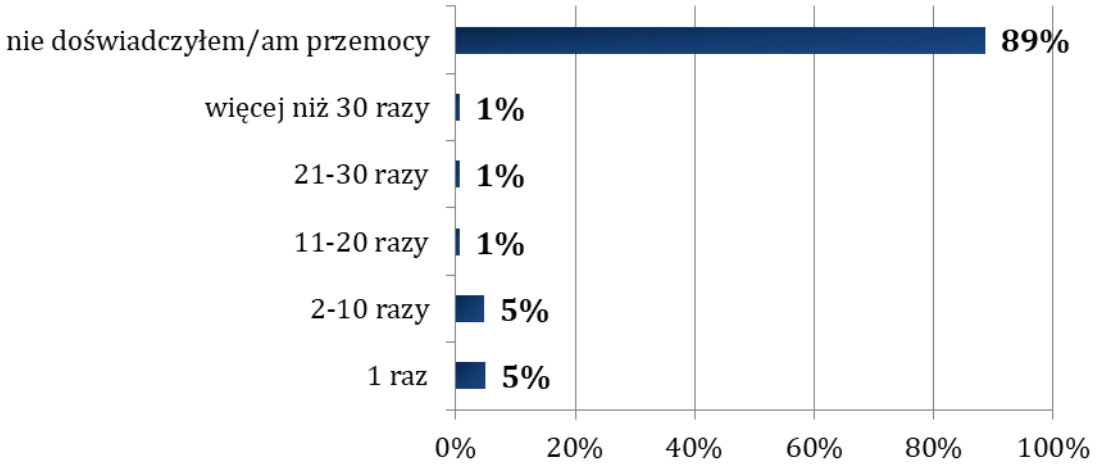

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że największa część z nich doświadczyła przemocy psychicznej (34 osoby, tj. 92%). 12 wskazań padło na przemoc fizyczną (tj. 32%). 4 ankietowanych wskazało na zaniedbanie (11%), trzykrotna odpowiedź padła na mobbing (8%), a dwa wskazania dotyczyły przemocy ekonomicznej (5%).

JAKIEGO RODZAJU PRZEMOCY PAN/I DOZNAŁ/A W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY? N=39

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
PRZEMOC PSYCHICZNA	92%	34
PRZEMOC FIZYCZNA	32%	12
ZANIEDBANIE	11%	4
MOBBING	8%	3
PRZEMOC EKONOMICZNA	5%	2
NIE WIEM	3%	1
PRZEMOC SEKSUALNA	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Spytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że 16 ankietowanych doznało przemocy ze strony męża/żony

(42%), 7 osób wskazało na tatę (18%), 6 osób – na partnera/partnerkę (16%), 5 wskazań padło na nieznajomego (13%), 4 – na kolegę/ koleżankę (11%), 3 – na siostrę (8%), a dwukrotne odpowiedzi padły na mamę oraz dziecko/dzieci (po 5%). Wobec 1 osoby zachowania przemocowe stosował brat (3%), natomiast wśród innych odpowiedzi respondenci podali *byłego męża* i *teściową* (5 osób, tj. 13%).

KTO STOSOWAŁ WOBEC PANA/I PRZEMOC? N=39

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MĄŻ/ŻONA	42%	16
TATA	18%	7
PARTNER/PARTNERKA	16%	6
NIEZNAJOMY/A	13%	5
INNE OSOBY	13%	5
KOLEGA/KOLEŻANKA Z PRACY	11%	4
SIOSTRA	8%	3
MAMA	5%	2
DZIECKO/DZIECI	5%	2
BRAT	3%	1
PRACODAWCA	0%	0
DZIADKOWIE	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Na pytanie o miejsce doświadczenia przemocy, największa liczba badanych wskazała na dom (32 osoby, tj. 84%). Mniejsza liczba odpowiedzi padła na pracę oraz miejsce publiczne (po 6 osób, tj. 16%) oraz na inne, niewymienione w kafeterii odpowiedzi miejsca (8%).

GDZIE DOŚWIADCZYŁ/A PAN/I PRZEMOCY? N=39

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
W DOMU	84%	32
W PRACY	16%	6
W MIEJSCU PUBLICZNYM	16%	6
INNE	8%	3
NA UCZELNI	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

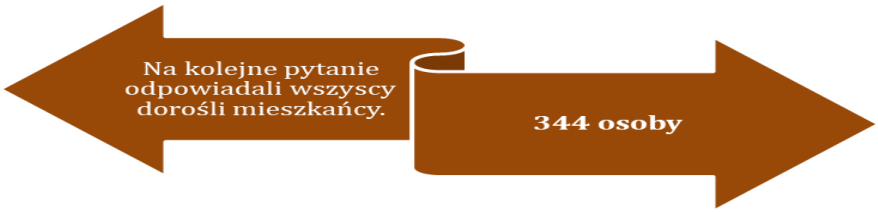

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznała się mniejsza część badanych, niż w przypadku doznawania przemocy – na pytanie „*czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby*" twierdzącej odpowiedzi udzieliło 4% ankietowanych, w tym 2% stwierdziło, iż miało to miejsce tylko raz, a kolejne 2% wskazało na odpowiedź 2-10 razy.

CZY W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY DOSZŁO DO SYTUACJI GDZIE ZASTOSOWAŁ/A PAN/I PRZEMOC WOBEC DRUGIEJ OSOBY? N=344

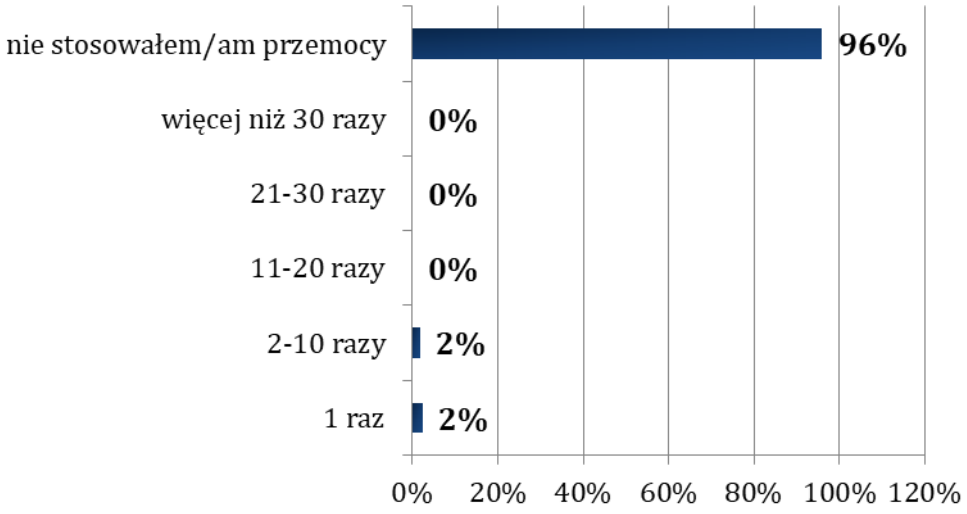

W dalszej kolejności poprosiliśmy badanych mieszkańców o określenie, jakiego rodzaju zastosowali przemoc. Wśród najczęstszych deklaracji znalazła się przemoc psychiczna (10 osób, tj. 71%) oraz przemoc fizyczna (5 osób, tj. 36%). Jednokrotne wskazanie dotyczyło także zaniedbania (7%). Jeden z respondentów miał trudność w określeniu rodzaju stosowanej przemocy.

JAKIEGO RODZAJU PRZEMOC PAN/I ZASTOSOWAŁ/A? N=14

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
PRZEMOC PSYCHICZNA	71%	10
PRZEMOC FIZYCZNA	36%	5
ZANIEDBANIE	7%	1
NIE WIEM	7%	1
PRZEMOC SEKSUALNA	0%	0
PRZEMOC EKONOMICZNA	0%	0
MOBBING	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Odpowiedzi respondentów na pytanie, wobec kogo stosowali przemoc były następujące: 6 osób wskazało na dziecko/dzieci (46%), 4 osoby ma męża/żonę (31%), 2 ankietowanych stosowało zachowania przemocowe wobec partnera/partnerki i nieznajomego (po 15%), natomiast jednokrotne odpowiedzi padły na rodziców oraz kolegę/koleżankę z pracy (po 8%).

W STOSUNKU DO KOGO ZASTOSOWAŁ/A PAN/I ZACHOWANIE PRZEMOCOWE? N=14

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
DZIECKO/DZIECI	46%	6
MĄŻ/ŻONA	31%	4
PARTNER/PARTNERKA	15%	2
NIEZNAJOMY/A	15%	2
RODZICE	8%	1
KOLEGA/KOLEŻANKA Z PRACY	8%	1
RODZEŃSTWO	0%	0
DZIADKOWIE	0%	0
INNE OSOBY	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

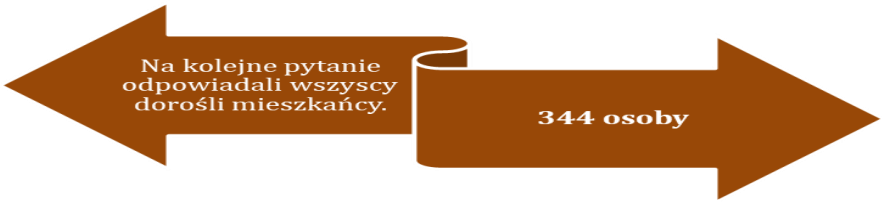

Odpowiedzi respondentów na następne pytanie pokazują aktualną skalę przemocy występującej wśród rodzin na terenie Miasta i Gminy Więcbork. Jak wynika z uzyskanych danych, przemoc domowa dotyczy 2% dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu. Wśród respondentów znalazły się jednak osoby, które miały trudność w jednoznacznym określeniu, czy w ich domu występuje ten problem – stanowiły one 5% ogółu.

CZY W PANA/I DOMU WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY? N=344

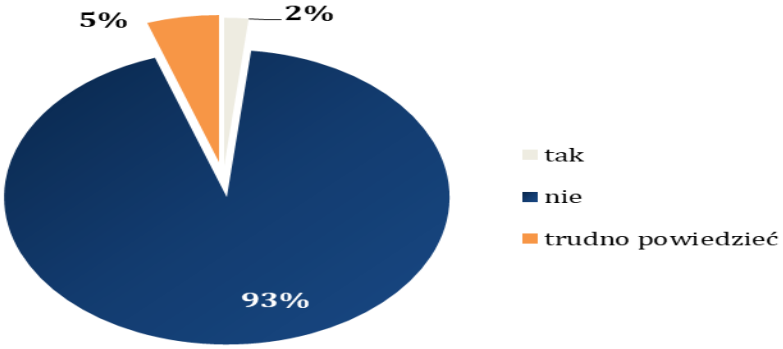

Kolejną analizowaną w Diagnozie kwestią była opinia rodziców i dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W

odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kary fizyczne popiera 3% badanych, z kolei 10% stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy. Jednoznacznie negatywnie ocenia tego typu zachowanie 86% mieszkańców.

CZY PANA/I ZDANIEM STOSOWANIE KAR FIZYCZNYCH W STOSUNKU DO DZIECI JEST DOBRĄ METODĄ WYCHOWAWCZĄ? N=344

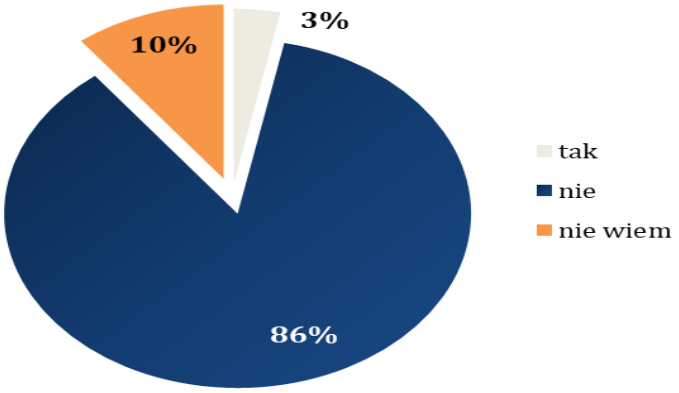

W dalszej kolejności respondenci zostali zapytani o zjawisko cyberprzemocy – mieszkańcy zostali poproszeni o określenie tego, czym omawiane zjawisko dla nich jest. Najwięcej odpowiedzi padło kolejno na: publikowanie obraźliwych treści na czyiś temat w Internecie (80%), naśmiewanie się z kogoś w sieci (76%) oraz naruszanie w niej czyjej prywatności (73%). Brak wiedzy w tym zakresie przyznał co trzynasty ankietowany (8%).

CZYM WEDŁUG PANA/I JEST CYBERPRZEMOC? N=344

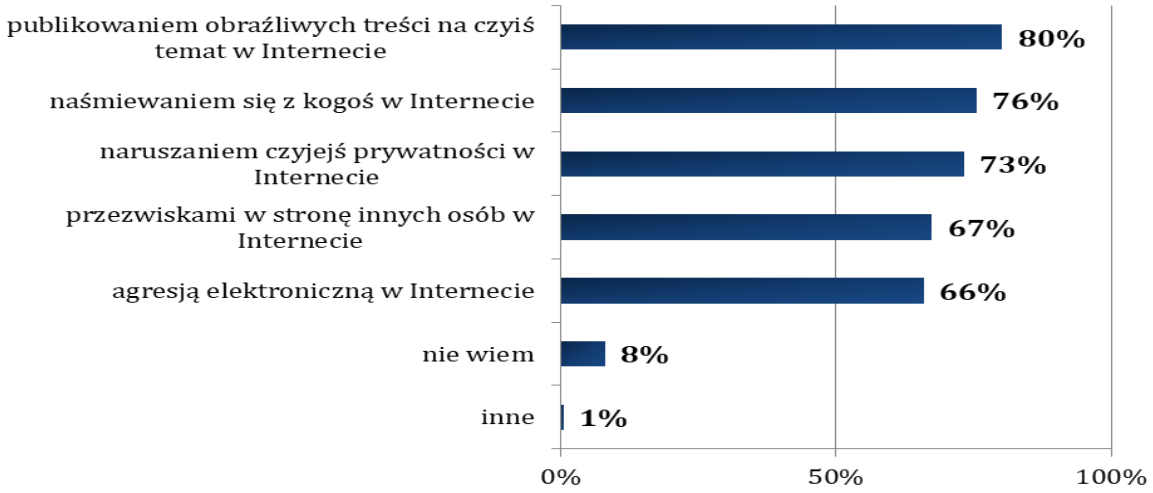

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Następnie ankietowani mieli odpowiedzieć na pytanie, czy kiedykolwiek doznali cyberprzemocy. Twierdzącej odpowiedzi na to pytanie udzieliło 26% badanych, spośród których 10% doświadczyło wyzywania, 9% ośmieszania/poniżania, po 8% grożenia/ straszenia i wyłudzania pieniędzy. Mniejsza liczba odpowiedzi padła na podszywanie się (7%), rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików (4%) oraz szantażowanie (2%).

CZY DOZNAŁ/A PAN/I KIEDYKOLWIEK, KTÓREJŚ Z NIŻEJ WYMIENIONYCH FORM CYBERPRZEMOCY? N=344

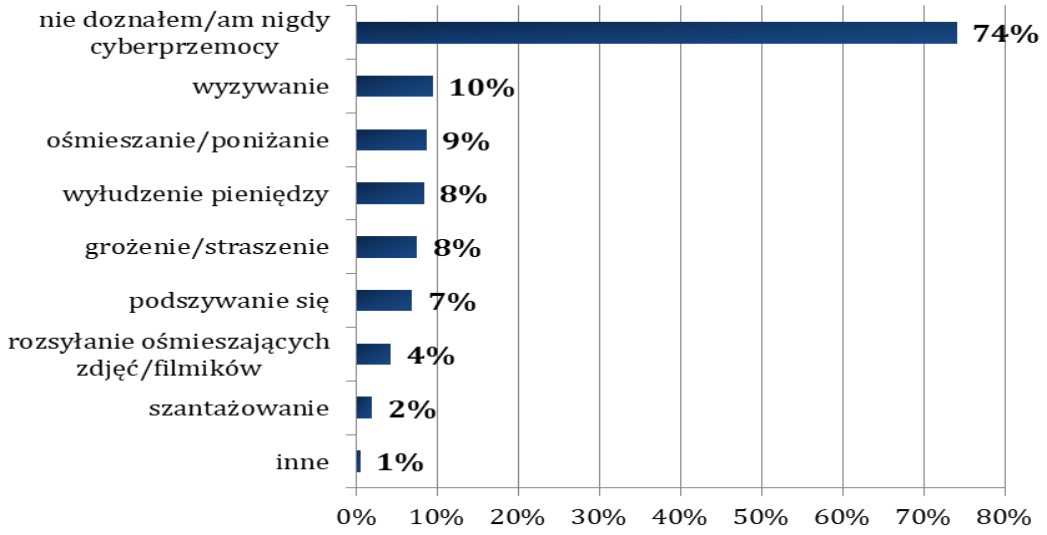

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W pierwszym pytaniu bloku tematycznego dotyczącego działań profilaktycznych, respondenci zostali poproszeni o ocenę stopnia zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców. Możemy zauważyć, że zaledwie 2% ankietowanych uważa, iż działania prowadzone są bardzo dobrze, zdaniem 10% - dobrze, 15% respondentów ocenia poczynania w tym zakresie jako dostateczne, a 30% mieszkańców miało trudność w odpowiedzi na to pytanie. Stopień zaangażowania władz lokalnych niedostatecznie ocenia co czwarty badany, tj. 27%. Pozostali respondenci stwierdzili, że nie mają na ten temat wiedzy (15%).

JAK OCENIA PAN/I STOPIEŃ ZAANGAŻOWANIA WŁADZ LOKALNYCH, ZWIĄZANYCH Z ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW? N=344

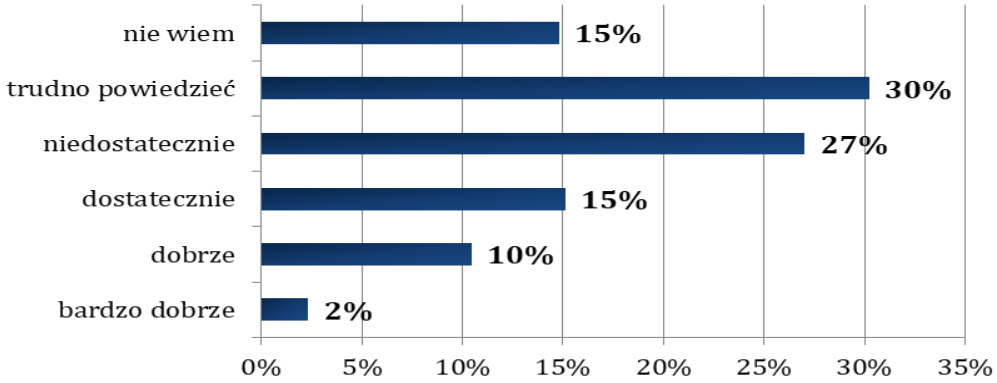

W kwestii znajomości danych kontaktowych do instytucji, gdzie można się zgłosić w razie problemów wyniki kształtują się na zróżnicowanym poziomie. 49% mieszkańców biorących udział w badaniu nie jest pewnych, czy zna takie dane kontaktowe, ale wie gdzie znaleźć informacje na ten temat, 22% zna dobrze tego typu dane i wie gdzie szukać pomocy, a 12% w każdej chwili ma do nich dostęp. 17% badanych stwierdziło, że nie zna adresów, ani telefonów do miejsc, w których można uzyskać pomoc i nie wie gdzie ich szukać.

CZY ZNA PAN/I DANE KONTAKTOWE DO INSTYTUCJI POMOCOWYCH, GDZIE MOŻNA SIĘ ZGŁOSIĆ W RAZIE PROBLEMÓW? N=344

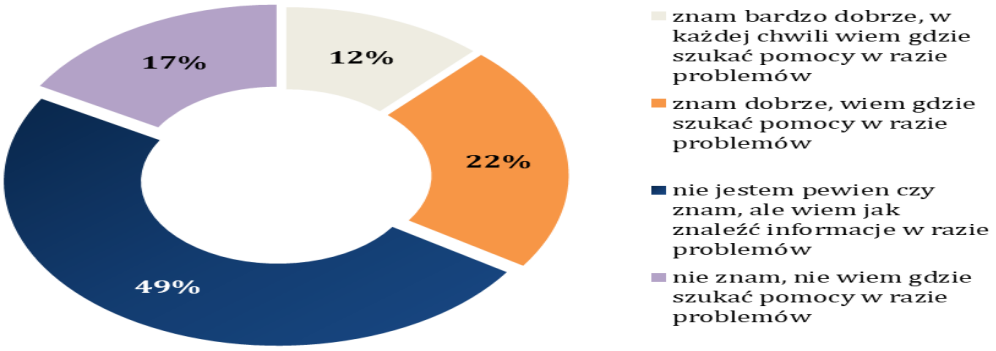

W ankiecie pojawiło się również pytanie o miejsca/osoby, do których mieszkańcy zgłosiliby się w przypadku problemu uzależnień lub przemocy w rodzinie. Jak wynika z prezentowanych danych, większość badanych udałoby się po pomoc do Policji (45%), psychologa (32%), do rodziny (30%), a 27% zwróciłoby się po pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej. 10% respondentów radziłoby sobie samemu w takiej sytuacji, a 7% szukałoby pomocy w Internecie. 9% respondentów nie wiedziałoby do kogo zwrócić się po pomoc w takiej sytuacji.

DO KOGO ZWRÓCIŁ(A)BY SIĘ PAN/I O POMOC W RAZIE PROBLEMU UZALEŻNIEŃ LUB/I PRZEMOCY W RODZINIE? N=344

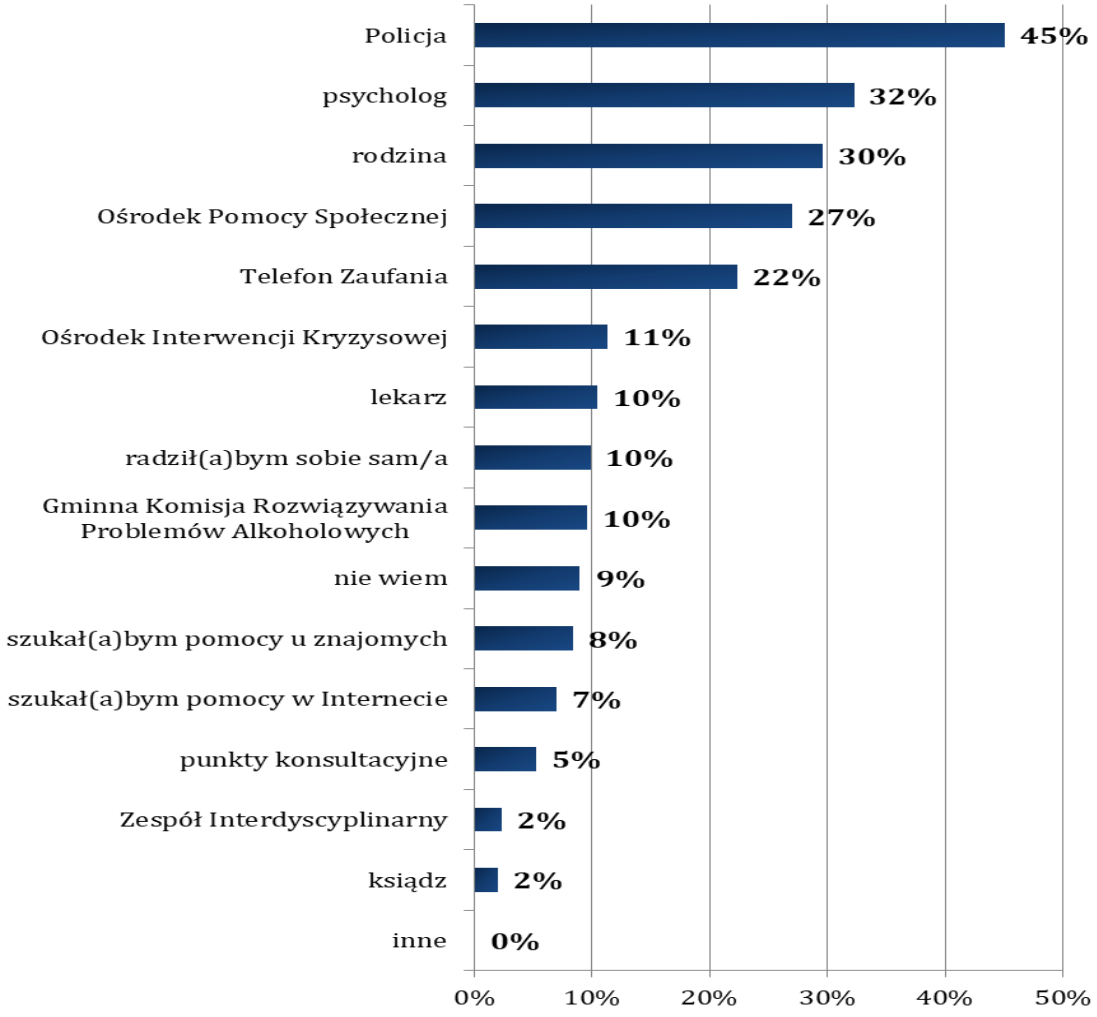

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Analizując wyniki uzyskane w trakcie badania mieszkańców i rodziców pod kątem działań podejmowanych przez Miasto i Gminę w celu ograniczenia popytu na zażywanie narkotyków i dopalaczy, możemy zauważyć, iż znaczna część respondentów nie ma na ten temat żadnej wiedzy (45%) lub uważa, że Gmina nie podejmuje takich działań (25%). Wśród najczęściej deklarowanych odpowiedzi znalazły się warsztaty profilaktyczne dla dzieci (17%). Znaczna część mieszkańców wskazała różne formy zajęć dla dzieci i młodzieży (12%), akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, plakatów, broszur oraz kampanie profilaktyczne (po 11%). Z kolei najmniej odpowiedzi padło na udostępnianie informacji na stronie internetowej Miasta i Gminy Więcbork (7%).

JAKIE DZIAŁANIA WEDŁUG PANA/I PODEJMUJE MIASTO I GMINA WIĘCBORK, ABY OGRANICZYĆ POPYT NA ZAŻYWANIE NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY? N=344

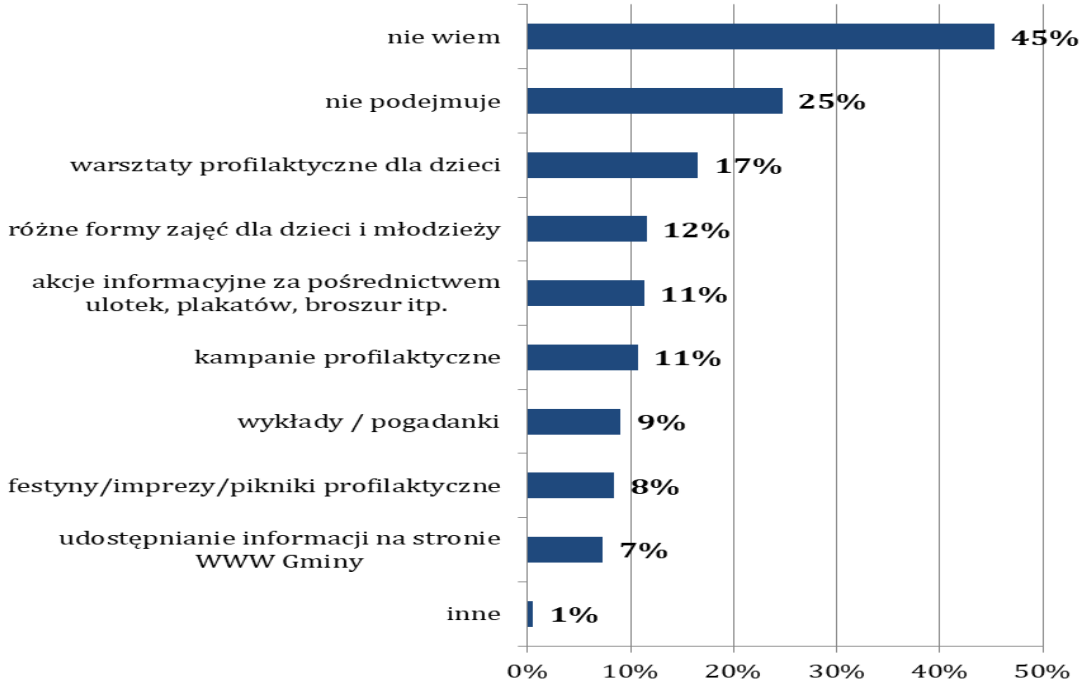

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Więcbork wypełnili 495 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę miały dziewczynki. Stanowiły one 51% ogółu. Chłopcy wypełnili 49% kwestionariuszy.

PŁEĆ. N=495

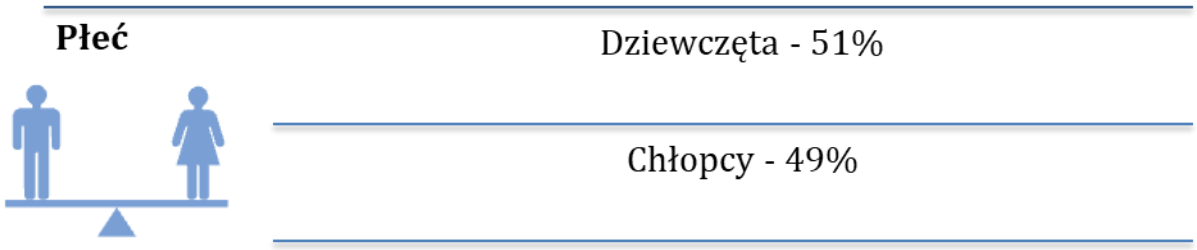

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 15-17 lat (39%). Uczniowie mający 13-14 lat stanowili 31% ogółu, natomiast 30% ankietowanych biorących udział w badaniu wskazało na przedział wiekowy 10-12 lat.

Wiek. N=495

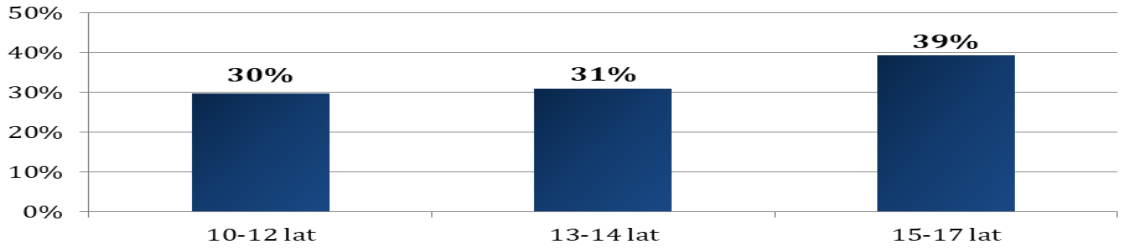

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Ankietowani uczęszczający do klasy V stanowili 14% osób, 9% uczestników badania wskazało na klasę VI, 15% respondentów wskazało na klasę VII, natomiast 20% kwestionariuszy wypełnili uczniowie klasy VIII. W badaniu ankietowym brali udział także uczniowie szkół ponadpodstawowych, z których 12% uczęszczało do klasy I, a 30% do klasy II.

KLASA. N=495

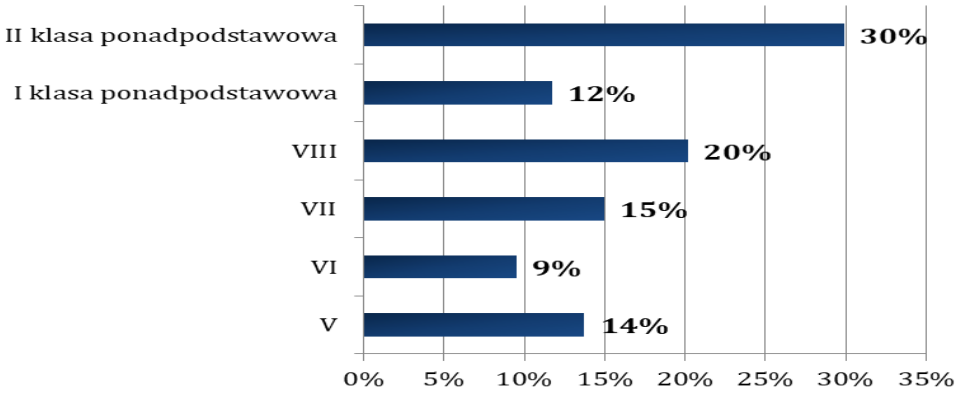

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez młodych mieszkańców Miasta i Gminy alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miał średnio co trzeci uczeń, tj. 37%. W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol, 17% stanowią uczniowie, którzy spożywali go kilka razy, 9% ankietowanych piło go wielokrotnie, a 6% sięgnęło po niego tylko raz. Niepokojące jest to, że 4% uczniów pije alkohol regularnie.

Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=495

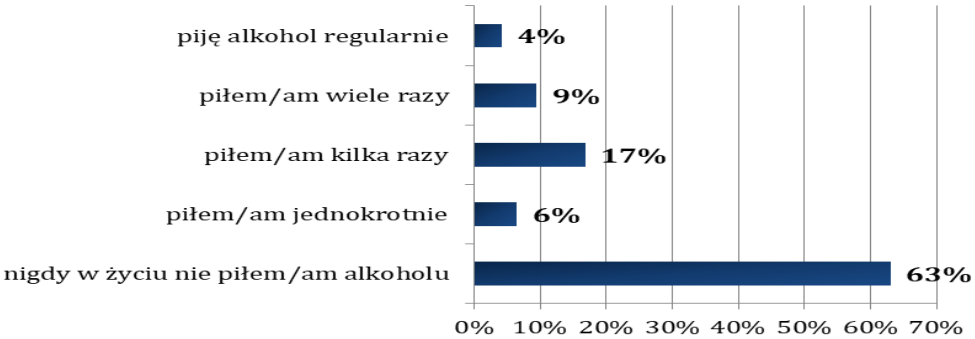

Uczniowie, którzy spożywali alkohol zostali poproszeni o określenie, w jakim wieku pierwszy raz po niego sięgnęli. Odpowiedzi respondentów są następujące: 16 odpowiedzi padło na mniej niż 10 lat (9%), 45 ankietowanych wskazało na przedział wiekowy 10-13 lat (25%), 98 uczniów miało wówczas od 14 do 16 lat (55%), natomiast 20 uczniów miało wówczas 17-18 lat (11%).

W JAKIM WIEKU PIERWSZY RAZ SPOŻYŁEŚ/AŚ ALKOHOL? N=183

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MNIEJ NIŻ 10 LAT	9%	16
10-13 LAT	25%	45
14-16 LAT	55%	98
17-18 LAT	11%	20

Kolejne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Więcbork, odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Spożycie alkoholu w tym czasie zostało wskazane przez 108 uczniów (59%), spośród których 56 osób piło go 1-2 razy (31%), 23 osoby sięgnęły po niego 3-4 razy (13%), a 14 respondentów spożywało alkohol 5-7 razy (8%). 15 uczniów przyznało, że w omawianym okresie piło alkohol więcej niż 7 razy (8%).

ILE RAZY PIŁEŚ/AŚ ALKOHOL W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI? N=183

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE PIŁEM/AM ALKOHOLU W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI	41%	74
1 – 2 RAZY	31%	56
3 – 4 RAZY	13%	23
5 – 7 RAZY	8%	14
WIĘCEJ NIŻ 7 RAZY	8%	15

Poniższa tabela przedstawia rodzaje alkoholu, po które sięgnęli badani uczniowie. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że nastolatkowie ze szkół na terenie Miasta i Gminy Więcbork najczęściej sięgali po piwo (156 osób, tj. 86%). Znaczna część odpowiedzi padło również na wódkę (118 osób, tj. 65%), szampana (113 osób, tj. 62%), oraz wino (105 osób, tj. 58%). 78 uczniów wskazało na likier i nalewkę (43%), 70 odpowiedzi padło na whisky (38%), natomiast wśród innych odpowiedzi ankietowani wymieniali *rum, bimber, koniak, cydr* oraz *brandy* (18 osób, tj. 10%).

JAKI RODZAJ ALKOHOLU PRÓBOWAŁEŚ/AŚ? N=183

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
PIWO	86%	156
WÓDKA	65%	118
SZAMPAN	62%	113
WINO	58%	105
LIKIER, NALEWKA	43%	78
WHISKY	38%	70
INNY	10%	18

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Badania wykazały, że wśród uczniów, którzy spożywali alkohol, większość nie doznała w związku z tym przykrych następstw (145 osób, tj. 81%). Wśród najczęściej wskazywanych doświadczeń przez respondentów znalazła się kłótnia lub bójka oraz problemy rodzinne (kolejno po 20 i 19 osób, tj. 11%). Odpowiedzi uczniów padły także na wypadek lub uszkodzenie ciała i problemy z policją (kolejno po 11 i 10 osób, tj. 6%), pogorszenie relacji koleżeńskich (9 osób, tj. 5%), problemy finansowe oraz problemy w szkole (kolejno po 6 i 5 osób, tj. 3%). Wśród innych odpowiedzi, jeden z respondentów wymienił *wykorzystanie seksualne.*

CZY MIAŁEŚ/AŚ JAKIEŚ PRZYKRE DOŚWIADCZENIA ZWIĄZANE ZE SPOŻYWANIEM ALKOHOLU? N=183

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE MIAŁEM/AM PRZYKRYCH DOŚWIADCZEŃ	81%	145
KŁÓTNIA LUB BÓJKA	11%	20
PROBLEMY W RODZINIE	11%	19
WYPADEK LUB USZKODZENIE CIAŁA	6%	11
PROBLEMY Z POLICJĄ	6%	10
POGORSZENIE RELACJI KOLEŻEŃSKICH	5%	9
PROBLEMY FINANSOWE	3%	6
INNE	3%	6
PROBLEMY W SZKOLE	3%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W ramach badań uzyskano również informację o sposobie otrzymania/zdobycia alkoholu przez uczniów. Na podstawie deklaracji badanych możemy stwierdzić, że ankietowani najczęściej byli przez kogoś częstowani alkoholem (110 osób, tj. 61%) lub otrzymali alkohol do spróbowania od rodziców (74 osoby, tj. 41%). 59 respondentów zakupiło go samodzielnie (33%), a 49 uczniów poprosiło o jego zakup kogoś innego (27%). 40 ankietowanych otrzymało go od starszych kolegów (22%), a 23 respondentów podkradło go rodzicom (13%). Wśród innych odpowiedzi, respondenci wskazywali, że spróbowali alkoholu podczas *uroczystości rodzinnych* (9 osób, tj. 5%).

W JAKI SPOSÓB OTRZYMAŁEŚ/AŚ – ZDOBYŁEŚ/AŚ ALKOHOL? N=183

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
KTOŚ MNIE POCZĘSTOWAŁ	61%	110
RODZICE DALI MI SPRÓBOWAĆ	41%	74
KUPIŁEM/AM SOBIE SAM/A	33%	59
POPROSIŁEM/AM KOGOŚ O KUPNO	27%	49
DOSTAŁEM/AM OD STARSZYCH KOLEGÓW	22%	40
PODKRADŁEM/AM RODZICOM	13%	23
INNE	5%	9

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejna część raportu ma na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród uczniów z Miasta i Gminy Więcbork. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie pokazują, że kiedykolwiek w życiu przemocy doświadczył co trzeci uczeń, tj. 30%.

CZY KIEDYKOLWIEK ZDARZYŁO CI SIĘ DOŚWIADCZYĆ PRZEMOCY? N=495

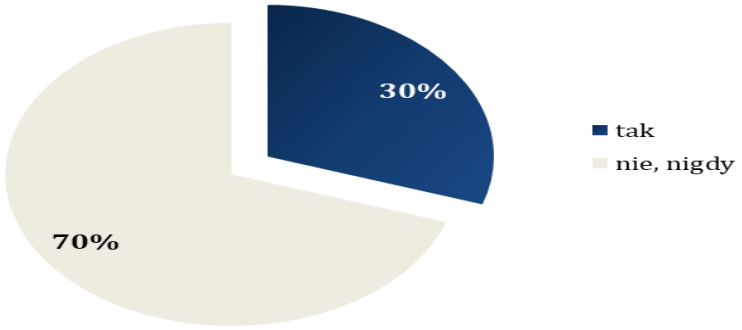

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi możemy stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony kolegów ze szkoły – na tę odpowiedź wskazało 69 osób, tj. 50%. 45 odpowiedzi padło na znajomych (33%), 35 osób wskazało na tatę (25%), a 25 respondentów na mamę (18%). 33 odpowiedzi padło na rodzeństwo (24%). Wśród innych odpowiedzi uczniowie wymienili także *kuzyna, ojczyma, nieznajomego* i *księdza.*

KTO STOSOWAŁ WOBEC CIEBIE PRZEMOC? N=149

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
KOLEDZY ZE SZKOŁY	50%	69
ZNAJOMI	33%	45
TATA	25%	35
RODZEŃSTWO	24%	33
INNE OSOBY	24%	33
MAMA	18%	25

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów dotyczące rodzajów doznawanej przez nich przemocy. Przemocy psychicznej doświadczyło 113 badanych (85%), przemocy fizycznej 65 osób (49%). 19 uczniów doświadczyło przemocy seksualnej (14%), a 14 osób doznało zaniedbania (11%).

JAKIEGO RODZAJU PRZEMOCY DOZNAŁEŚ/AŚ? N=149

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
KTOŚ CIĘ PRZEZYWAŁ, GROZIŁ CI, UPOKARZAŁ, STRASZYŁ, WYŚMIEWAŁ ITP.	85%	113
KTOŚ CIĘ BIŁ, KOPAŁ, SZARPAŁ, DUSIŁ, POPYCHAŁ, SPOLICZKOWAŁ ITP.	49%	65
KTOŚ DOTYKAŁ CIĘ W MIEJSCA, W KTÓRE SOBIE TEGO NIE ŻYCZYŁEŚ/AŚ, KTOŚ MÓWIŁ O TWOIM CIELE W SPOSÓB KTÓRY CIĘ ZAWSTYDZAŁ ITP.)	14%	19
NIE MIAŁEŚ/AŚ ZAPEWNIONEJ OPIEKI KIEDY BYŁEŚ/AŚ CHORY/A, WSPARCIA I POMOCY OD RODZICÓW/OPIEKUNÓW KIEDY MIAŁEŚ/AŚ PROBLEMY, DOSTAWAŁEŚ/AŚ ZBYT MAŁO JEDZENIA DLATEGO PRZEZ DŁUŻSZY CZAS BYŁEŚ/AŚ GŁODNY/A ITP.	11%	14

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

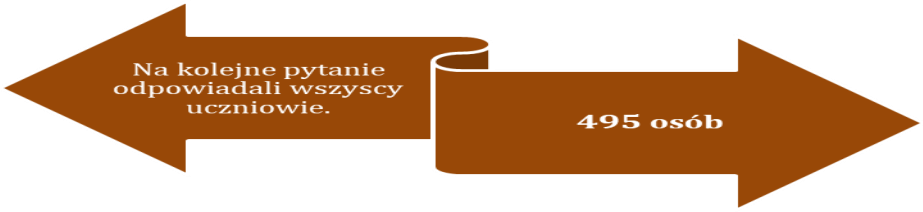

W następnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy kiedykolwiek w życiu doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Na pytanie to, twierdzącej odpowiedzi udzielił co trzeci ankietowany, tj. 29%.

Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=495

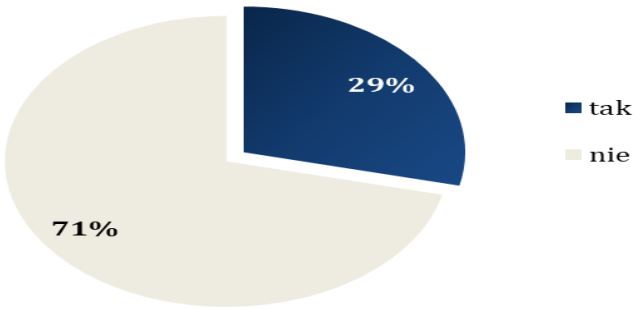

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką zastosowali. Możemy zauważyć, iż przemoc psychiczną zastosowało 91 uczniów (69%), przemoc fizyczną – 80 ankietowanych (61%), a przemoc seksualną – 8 osób (6%).

JAKIEGO RODZAJU PRZEMOC ZASTOSOWAŁEŚ/AŚ? N=142

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
PRZEZYWAŁEŚ/AŚ KOGOŚ, GROZIŁEŚ/AŚ KOMUŚ, UPOKARZAŁEŚ/AŚ KOGOŚ, STRASZYŁEŚ/AŚ, WYŚMIEWAŁEŚ/AŚ ITP.	69%	91
BIŁEŚ/AŚ KOGOŚ, KOPAŁEŚ/AŚ, SZARPAŁEŚ/AŚ, DUSIŁEŚ/AŚ, POPYCHAŁEŚ/AŚ, SPOLICZKOWAŁEŚ/AŚ ITP.	61%	80
DOTYKAŁEŚ/AŚ KOGOŚ W MIEJSCA, W KTÓRE SOBIE TA OSOBA TEGO NIE ŻYCZYŁ/A, MÓWIŁEŚ/AŚ O CZYIMŚ CIELE W SPOSÓB KTÓRY JĄ ZAWSTYDZAŁ ITP.	6%	8

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Analizie poddane zostały również odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Przeważająca część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec rówieśników – wskazało na to 90 osób, tj. 66%. Odpowiedzi uczniów padały

także na rodzeństwo (53 osoby, tj. 39%), rodziców (9 osób, tj. 7%) oraz inne osoby, gdzie respondenci wskazali, iż stosowali przemoc w wyniku *samoobrony* (30 osób, tj. 22%).

WOBEC KOGO ZDARZYŁO CI SIĘ STOSOWAĆ PRZEMOC? N=142

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
WOBEC RÓWIEŚNIKÓW	66%	90
WOBEC RODZEŃSTWA	39%	53
WOBEC INNYCH OSÓB	22%	30
WOBEC RODZICÓW	7%	9

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Obraz jaki wyłania się z badania to znaczny odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznał to średnio co trzeci respondent (40%). Z udzielonych przez 20% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce rzadko, według 13% - czasami, a zdaniem 7% - często.

CZY W TWOJEJ SZKOLE WYSTĘPUJE PROBLEM PRZEMOCY MIĘDZY UCZNIAMI? N=495

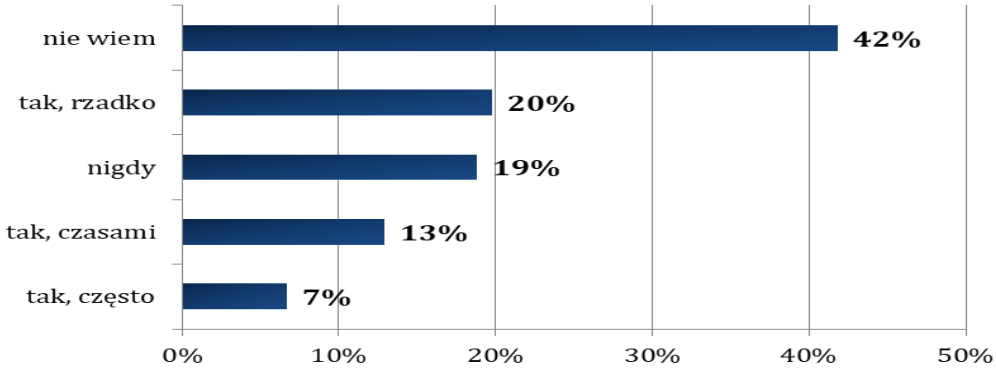

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Z uzyskanych w procesie badawczym odpowiedzi wynika, że 3% uczniów wskazało na stosowanie przemocy wobec nich samych, 2% na to, że członkowie rodziny stosują przemoc wobec siebie nawzajem, natomiast 1% uczniów wskazało, że w ich domu przemoc stosowana jest wobec dalszych członków rodziny (np. babci), a kolejny 1% wobec rodzeństwa. Jednocześnie możemy zauważyć, że aż 13% uczniów miało trudność w określeniu tego, czy w ich domu występuje przemoc.

CZY W TWOIM DOMU CZŁONKOWIE RODZINY STOSUJĄ PRZEMOC? N=495

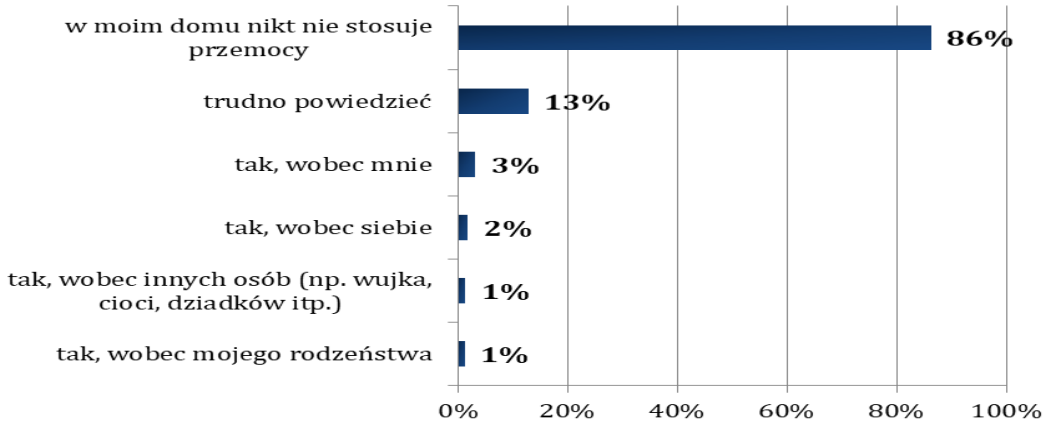

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejne pytanie zadane uczniom odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy uczniowie mają wiedzę, czym to zjawisko jest. Uzyskany w procesie badawczym materiał pokazał, że część młodych mieszkańców Miasta i Gminy nie ma na ten temat świadomości. Na przezwiska w stronę innych osób wskazało 45%, a na agresję elektroniczną - 48%. Najczęściej zaznaczaną odpowiedzią okazało się publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat (62%), naśmiewanie się z kogoś w Internecie (59%) oraz naruszanie czyjejś prywatności w Internecie (54%). Co czwarty ankietowany wskazał na brak wiedzy w tym zakresie (25%).

CZYM WEDŁUG CIEBIE JEST CYBERPRZEMOC? N=495

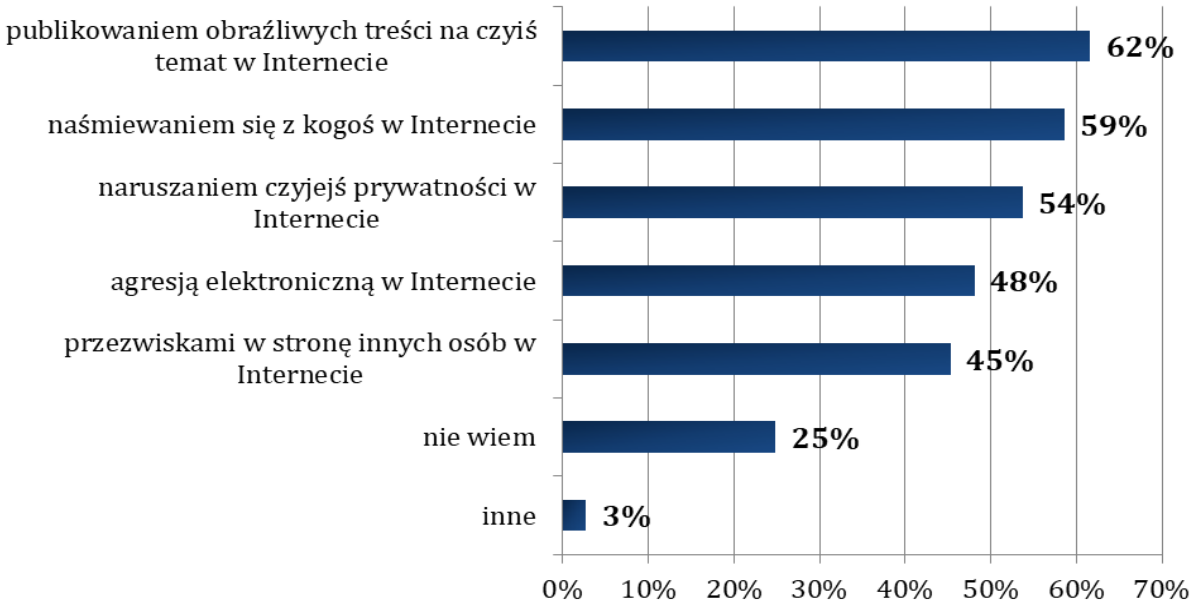

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół na terenie Miasta i Gminy Więcbork, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 38% badanych, w tym 27% wyzywania, 19% ośmieszania/poniżania, 14% podszywania się, 12% grożenia/straszenia, 9% rozsyłania ośmieszających materiałów graficznych, 8% szantażowania, a 4% wyłudzania pieniędzy. Wśród innych odpowiedzi jedna z respondentek wskazała na *próby wyłudzenia nagich zdjęć*.

CZY DOZNAŁEŚ/AŚ KIEDYKOLWIEK, KTÓREJŚ Z NIŻEJ WYMIENIONYCH FORM CYBERPRZEMOCY (CZYLI PRZEMOCY W INTERNECIE)? N=495

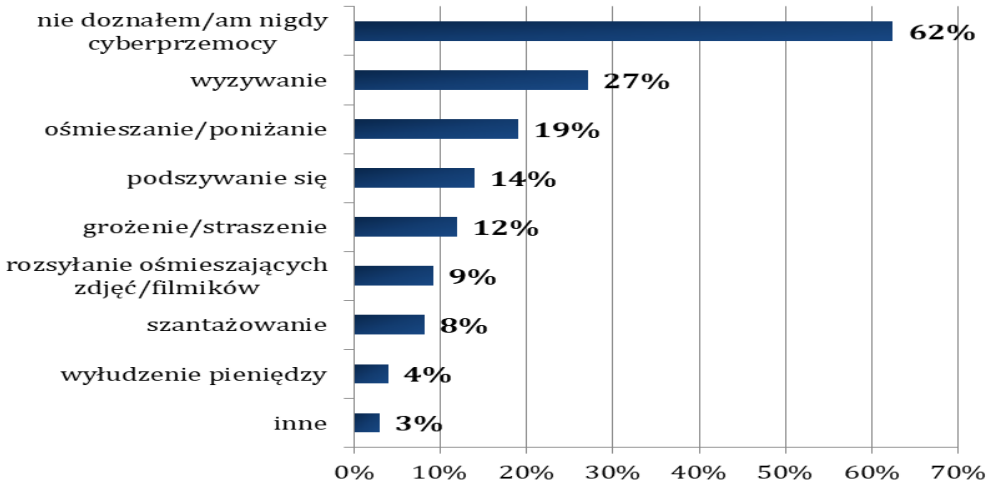

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W dalszej części raportu zaprezentowane zostały odpowiedzi uczniów na pytania dotyczące podejmowanych w szkole działań profilaktycznych. Interesowało nas, jaka forma zajęć profilaktycznych jest dla ankietowanych najciekawsza/najefektywniejsza. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco: 38% uznaje za najciekawsze/ najefektywniejsze zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, 18% zajęcia z przedstawicielem Policji, 16% odpowiedzi padło na spektakl lub musical profilaktyczny. Średnio co trzeci respondent wskazał na odpowiedź „nie wiem" (36%), natomiast aż 15% stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla niego ciekawa/efektywna.

JAKA FORMA ZAJĘĆ PROFILAKTYCZNYCH JEST WG CIEBIE NAJCIEKAWSZA/ NAJEFEKTYWNIEJSZA? N=495

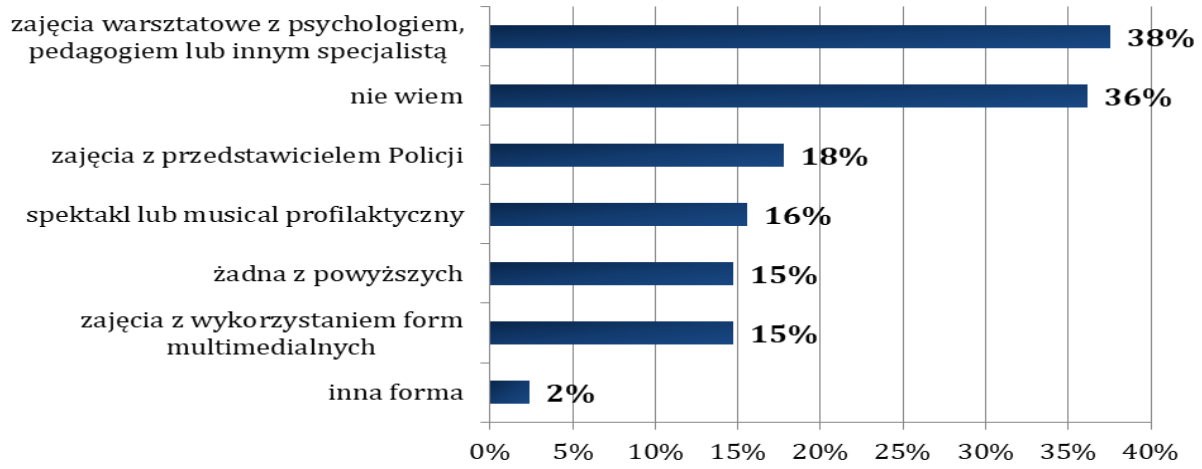

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ostatnie pytanie zadane respondentom, dotyczyło zajęć profilaktycznych organizowanych w szkołach i miało na celu zweryfikowanie opinii młodych ludzi na ich temat. Zdaniem co trzeciego ucznia prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie, ponieważ badani wiele się dowiedzieli i były one ciekawe (31%). Aż 46% respondentów nie brało udziału takich zajęciach, a co czwarty uczeń uważa, że nie wniosły one nic nowego i były nieciekawe (23%).

Czy Twoim zdaniem prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie? N=495

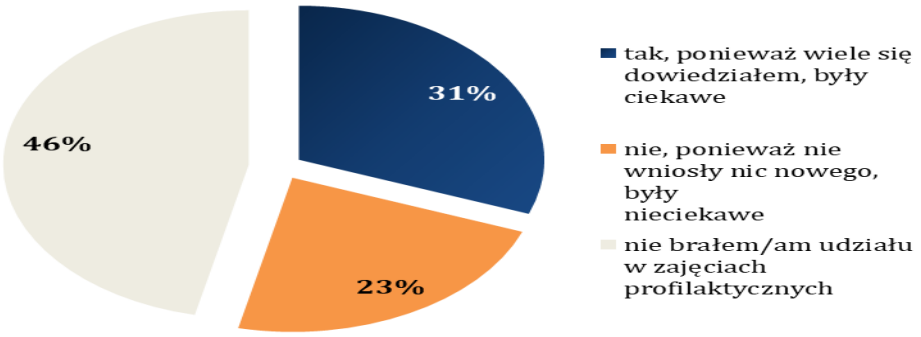

PROBLEMY UZALEŻNIEŃ Z PERSPEKTYWY SPRZEDAWCÓW

Pytania skierowane do osób pracujących w sklepach na terenie Miasta i Gminy Więcbork, miały na celu sprawdzenie ich opinii względem skali spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców, dostępności alkoholu i papierosów dla osób niepełnoletnich oraz znajomości *Ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*.

W pierwszej kolejności respondentów poproszono o ocenę poziomu spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat. Uzyskane wyniki badań wykazują duże rozbieżności w tym zakresie,

bowiem: 3 ankietowanych stwierdziło, że nie ma wiedzy w tym zakresie, natomiast w opinii 1 respondenta maleje, według kolejnego wzrasta, a odpowiedź następnego wskazała, iż jest ono stałe.

PROSZĘ OCENIĆ CZY SPOŻYCIE ALKOHOLU NA PRZESTRZENI KILKU LAT W PANA/I MIEJSCOWOŚCI: N=6

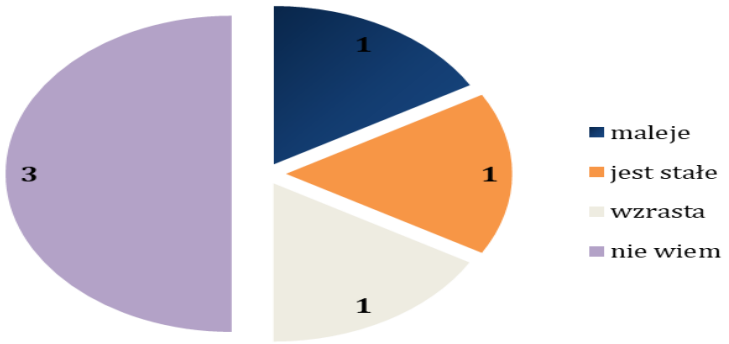

Interesowało nas również to, jak często zdarzało się, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez badanych punkcie. Analizując odpowiedzi na to pytanie można zauważyć, że według 1 ekspedienta miało to miejsce raz lub kilka razy, a w opinii 5 sprzedawców nigdy.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I, ŻE OSOBA NIEPEŁNOLETNIA CHCIAŁA KUPIĆ ALKOHOL W OBSŁUGIWANYM PRZEZ PANA/IĄ PUNKCIE? N=6

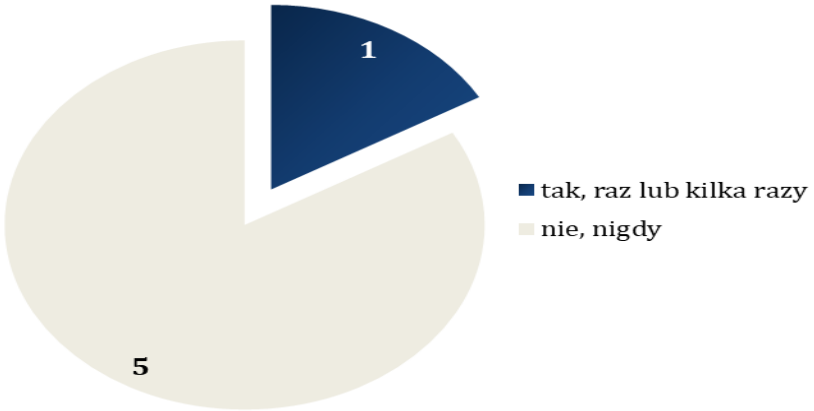

Przeprowadzone badanie wykazało, że żaden z respondentów nie sprzedał alkoholu osobie niepełnoletniej w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ ALKOHOL OSOBIE NIEPEŁNOLETNIEJ W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY? N=6

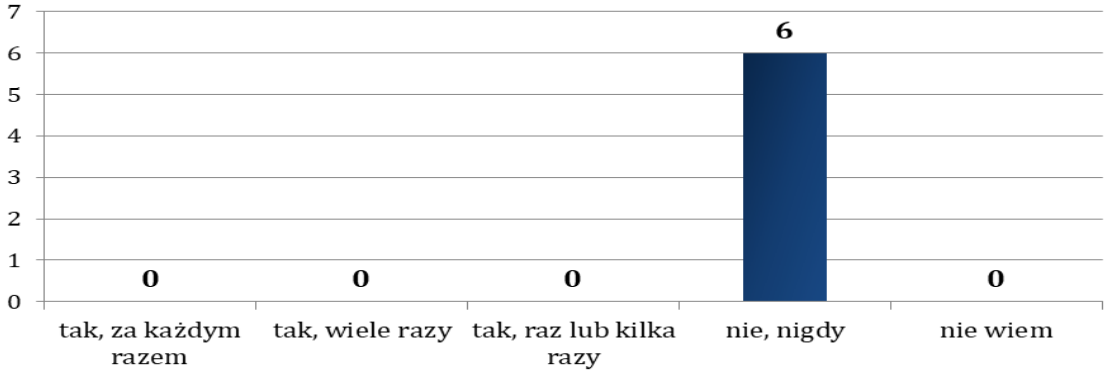

W sklepach, w których pracują ankietowani w większości przypadków nigdy nie zdarzyło się, że ktoś z dorosłych klientów podejmował interwencję w sprawie sprawdzenia wieku kupujących alkohol (4 osoby). 1 respondentowi zdarzało się to rzadko, a kolejnemu – bardzo często.

CZY CZĘSTO ZDARZA SIĘ , ŻE KTOŚ Z DOROSŁYCH KLIENTÓW PODEJMUJE INTERWENCJĘ W SPRAWIE SPRAWDZENIA WIEKU KUPUJĄCYCH ALKOHOL? N=6

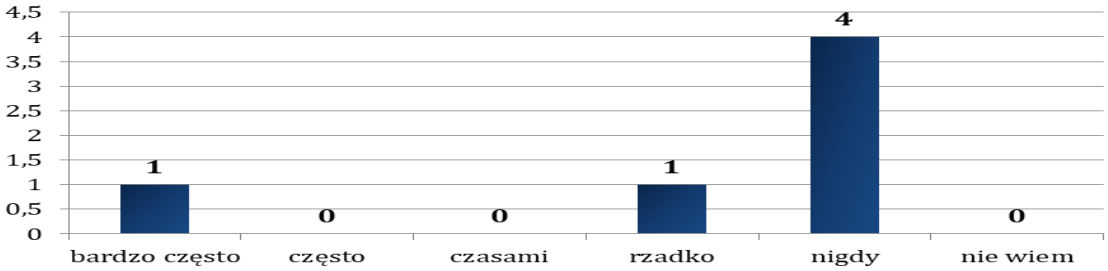

Zgodnie z *Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, sprzedawcy napojów alkoholowych, mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletniości. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że wszyscy sprzedawcy kontrolują je za każdym razem, gdy nie mają pewności dotyczącej pełnoletności klienta.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I KIEDYKOLWIEK PYTAĆ O DOWÓD OSOBISTY KLIENTA, NIE MAJĄC PEWNOŚCI CZY JEST PEŁNOLETNI? N=6

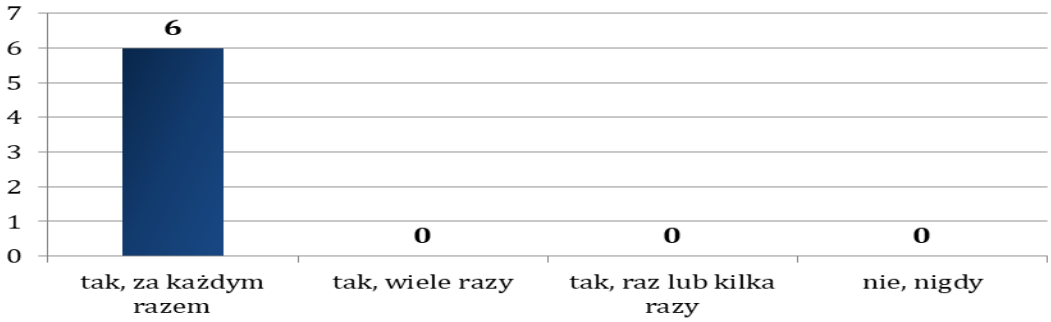

Przeprowadzone badanie wykazało, że żadnemu ze sprzedawcy napojów alkoholowych nigdy nie zdarzyło się sprzedać alkoholu osobom niepełnoletnim, które deklarowały, że chcą go kupić dla rodziców.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ ALKOHOL OSOBOM NIELETNIM, W SYTUACJI, GDY OSOBA TA CHCIAŁA KUPIĆ ALKOHOL DLA RODZICÓW? N=6

Spytaliśmy respondentów również o to, jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu na terenie Miasta i Gminy Więcbork. 4 ankietowanych jest zdania, że nigdy nie dochodzi do takich sytuacji, w opinii 1 osoby dochodzi do tego rzadko, a zdaniem kolejnego respondenta – czasami.

PROSZĘ OCENIĆ JAK CZĘSTO MA MIEJSCE SYTUACJA JAZDY PO WYPICIU ALKOHOLU W PANA/I MIEJSCOWOŚCI? N=6

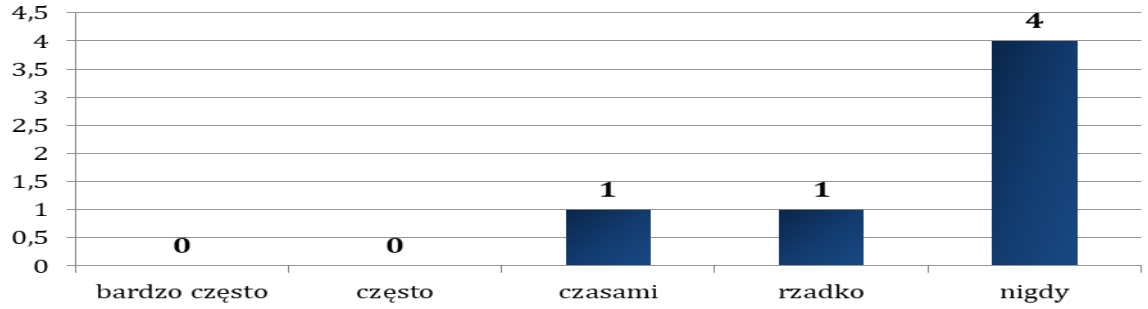

Kolejną kwestią poddaną zbadaniu była częstotliwość prób zakupu alkoholu przez osoby nietrzeźwe w punktach na terenie Miasta i Gminy Więcbork. Kolejny wykres prezentuje otrzymane wyniki. 1 badanemu zdarzało się to wiele razy, kolejnemu nigdy, natomiast 4 respondenci wskazali na odpowiedź „raz lub kilka razy”.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I, ŻE OSOBA NIETRZEŹWA PRÓBOWAŁA KUPIĆ ALKOHOL W OBSŁUGIWANYM PRZEZ PANA/IĄ PUNKCIE? N=6

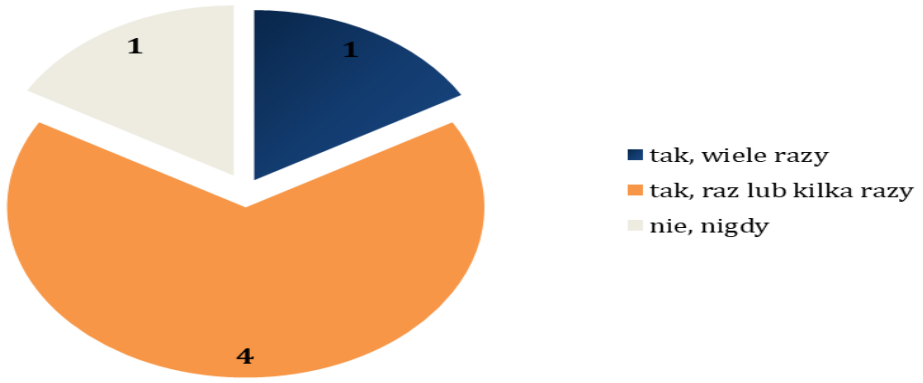

W następnym pytaniu sprzedawcy mieli określić, czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy sprzedali alkohol osobie nietrzeźwej. Odpowiedzi ankietowanych świadczą o tym, że żaden z nich nie dokonał takiej sprzedaży.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ ALKOHOL OSOBIE NIETRZEŹWEJ W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY? N=6

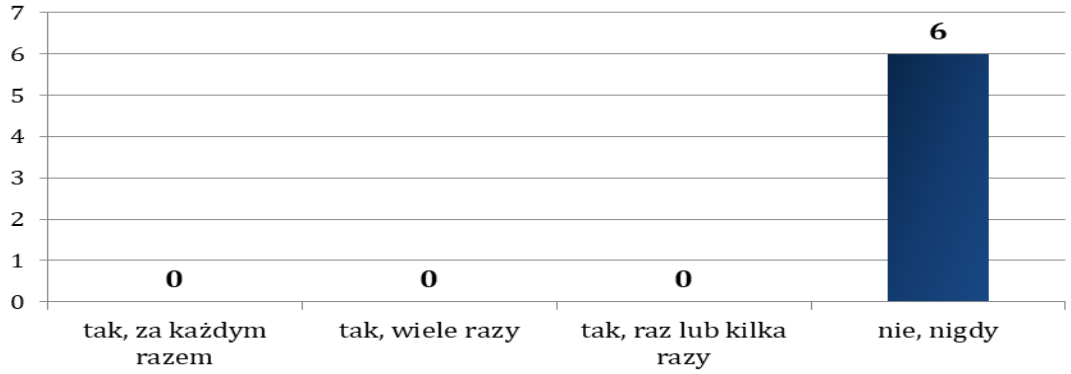

W dalszej kolejności respondentom zadaliśmy pytanie o to, jak często zdarza im się wzywać policję z powodu zakłócenia porządku przez osobę znajdującą się pod wpływem napojów alkoholowych, na terenie punktów sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy. 1 respondent stwierdził, iż takie sytuacje mają miejsce rzadko, a pozostali sprzedawcy nie mieli potrzeby wzywania służb porządkowych (5 osób).

JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ PANU/I WZYWAĆ POLICJĘ Z POWODU ZAKŁÓCANIA PORZĄDKU PRZEZ OSOBĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU NA TERENIE PUNKTU SPRZEDAŻY ALKOHOLU LUB W JEGO NAJBLIŻSZEJ OKOLICY? N=6

Wyroby nikotynowe podobnie jak alkohol, nie mogą być sprzedawane osobom nieletnim, spytaliśmy więc respondentów o to, jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się sprzedać papierosy osobie niepełnoletniej. Z odpowiedzi sprzedawców wynika, że żaden z nich nie dokonał sprzedaży papierosów nieletniemu w omawianym okresie.

CZY ZDARZYŁO SIĘ PANU/I SPRZEDAĆ PAPIEROSY OSOBIE NIEPEŁNOLETNIEJ W CIĄGU OSTATNICH 12 MIESIĘCY? N=6

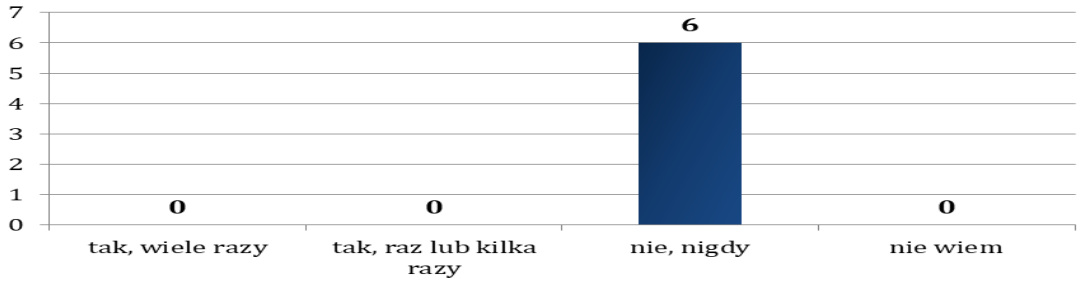

Analizując odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu możemy zauważyć, że większość badanych jednoznacznie stwierdziło, iż znają jedynie poszczególne zapisy ustawy (4 osoby), natomiast 2 ankietowanych twierdziło, iż zna dokument bardzo dobrze.

CZY ZNA PAN/I USTAWĘ Z DNIA 26 X 1982 R. O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ODNOSZĄCĄ SIĘ DO ODPOWIEDZIALNEJ SPRZEDAŻY ALKOHOLU? N=6

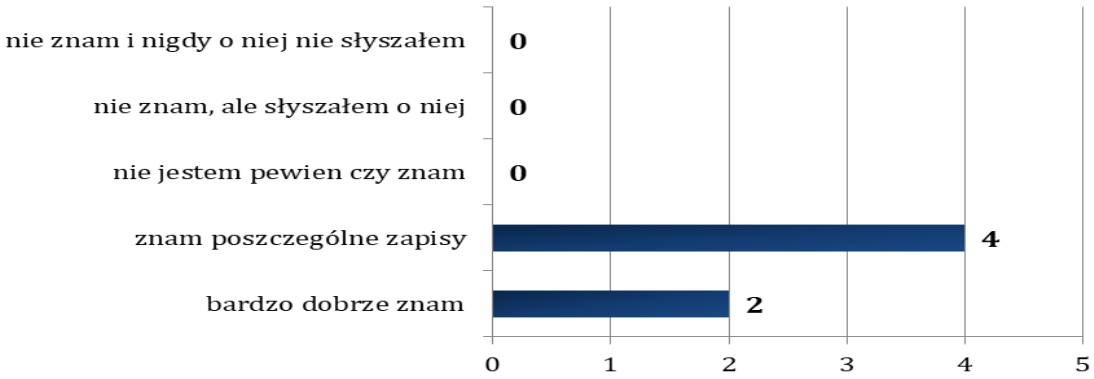

Właściciele punktów sprzedających napoje alkoholowe, mają obowiązek umieścić w widocznym miejscu w swoim sklepie informację o szkodliwości alkoholu. Badanie ankietowe pokazało, że taka wiadomość w 4 sklepach sprzedawców biorących udział w badaniu. Występowanie informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia występuje w 5 punktach, natomiast o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym oraz o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw kolejno w 4 punktach.

CZY W OBSŁUGIWANYM PRZEZ PANA/IĄ PUNKCIE ZNAJDUJĄ SIĘ INFORMACJE NA TEMAT: N=6

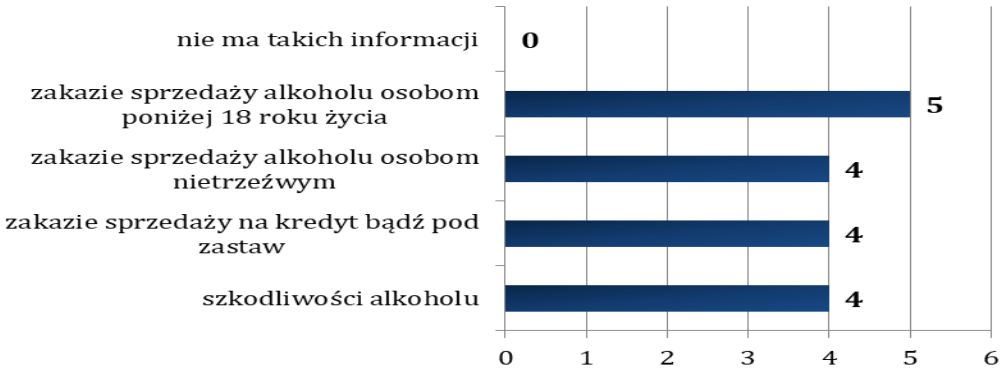

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 6*

Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi respondentów na pytanie *„czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?”*. Możemy zauważyć, iż udział w takim szkoleniu zadeklarowało tylko 2 z wszystkich sprzedawców biorących udział w badaniu. 4 badanych udzieliło przeczącej odpowiedzi.

CZY BRAŁ/A PAN/I UDZIAŁ W SZKOLENIU DOTYCZĄCYM ODPOWIEDZIALNEJ SPRZEDAŻY ALKOHOLU? N=6

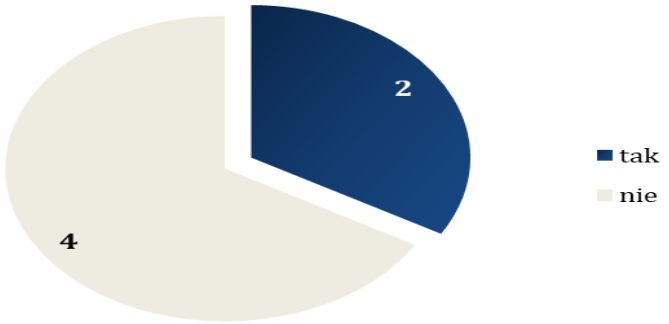

Przedostatnie pytanie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych miało na celu zbadanie wiedzy respondentów na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Na podstawie zebranych danych widzimy, że prawidłową wiedzę na ten temat nie posiadał żaden z respondentów, ponieważ nikt z badanych sprzedawców nie wskazał na odpowiedź, iż omawiany zakaz zabrania się sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.

CZY UTRATA ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU ZA SPRZEDAŻ ALKOHOLU NIELETNIM JEST: N=6

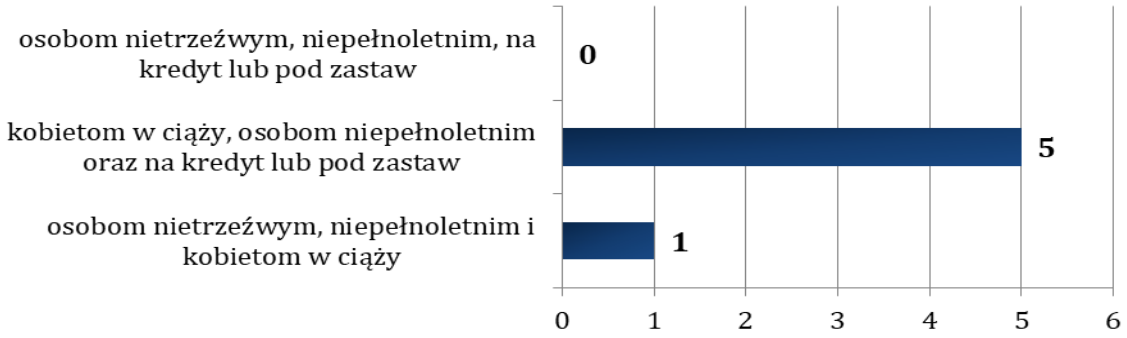

Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane na temat funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Motywującego i Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku.

Metryka gminy

1. Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ustawy o pomocy społecznej

	Powód trudnej sytuacji życiowej	2018		2019		2020	
		Liczba rodzin	%	Liczba rodzin	%	Liczba rodzin	%
Liczba rodzin - ogółem		**432**	**100**	**419**	**100**	**374**	**100**
1	Długotrwała lub ciężka choroba	342	79	331	79	301	80
2	Niepełnosprawność	256	59	234	56	196	**52**
3	Ubóstwo	208	48	198	47	167	45
4	Bezrobocie	171	40	170	41	154	41
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowa.	73	17	58	14	61	16
-	w tym: *Rodziny niepełne*	37	9	32	8	34	9
-	*Rodziny wielodzietne*	27	6	18	4	23	6
6	**Alkoholizm**	**58**	**13**	**60**	**14**	**62**	**16**
7	**Narkomania**	**0**	**0**	**1**	**0,2**	**1**	**0,2**
8	**Przemoc w rodzinie**	**20**	**7**	**19**	**5**	**14**	**4**
9	Potrzeba ochrona macierzyństwa	19	4	15	4	7	2
-	w tym: *wielodzietności*	3	1	2	0,5	1	0,3
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	4	1	2	0,5	5	1
11	Bezdomność	1	0,2	5	1	3	1
12	Zdarzenie losowe	0	0	0	0	1	0,3
13	Sytuacja kryzysowa	1	0,2	2	0,5	58*	16

źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2018–2020

Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ustawy o pomocy społecznej

	Liczba rodzin			Liczba osób w tych rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	716	739	700	1 787	1 739	1 593
Liczba osób/rodzin objętych tylko pracą socjalną	284	320	326	736	780	779
Liczba osób/rodzin objętych pomocą – ogółem, w tym	**432**	**419**	**374**	**1 049**	**956**	**810**
świadczenia pieniężne	292	272	272	673	592	609
świadczenia niepieniężne	259	246	196	725	649	493
Świadczenia przyznane w ramach zad. zleconych gminie	27	28	32	90	95	108
Świadczenia przyznane w ramach zad. własnych gminy	420	406	354	1 005	909	741

źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2018– 2020

2.Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	2018	2019	2020
Liczba posiedzeń plenarnych GKRPA w Więcborku	5	5	5
Liczba posiedzeń Zespołu Motywującego	12	12	14
Liczba posiedzeń Zespołu Kontrolnego	5	4	8
Liczba osób, z którymi członkowie Zespołu Motywującego prowadzili rozmowy	41	38	45
Liczba przeprowadzonych kontroli przez członków Zespołu Kontrolnego	4	4	4
Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w Więcborku z prośbą o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu	48	66	60
Liczba spraw skierowanych do sądu o wydanie postanowienia dot. leczenia z alkoholizmu	8	3	6
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	4	15	12

źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z GKRPA w Więcborku

3.Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy MGOPS w Więcborku

Liczba osób korzystających z Punktu

2018	2019	2020
56	55	52

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Więcborku

4. Działalność Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

Pacjenci korzystający z terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

Rok	Zaburzenia psychiczne		Uzależnieni od alkoholu		Picie szkodliwe		Uzależnieni od innych substancji psychoaktywnych		Współuzależnienie		Wszyscy przyjęci pacjenci ubezpieczeni*
	KOB	MĘŻ	KOB	MĘŻ	KOB	MĘŻ	KOB	MĘŻ	KOB	MĘŻ	RAZEM
2018	20	72	15	60	2	7	3	5	65	7	164
2019	17	70	11	58	3	8	3	4	62	4	153
2020	19	65	13	52	4	9	2	4	71	11	166

*nie stanowi sumy poszczególnych wierszy
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku

Rynek alkoholowy

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem: 43 stan na dzień 31.12.2020) w tym:

1. do spożycia poza miejscem sprzedaży **29** (wg zawartości alkoholu):
    a. do 4,5%: - **29**
    b. od 4,5% do 18%: **- 28**
    c. powyżej 18%: **- 26**
2. do spożycia w miejscu sprzedaży **14** (wg zawartości alkoholu):
    a. do 4,5% **- 14**
    b. od 4,5% do 18%: **- 4**
    c. powyżej 18%: **- 3**

Skala problemów społecznych

1.Posterunek Policji w Więcborku

Rodzaje i liczba przestępstw stwierdzonych na terenie Polski, województwa, gminy Więcbork

Rodzaje przestępstw	Liczba przestępstw stwierdzonych								
	Gmina Więcbork*			Województwo kujawsko – pomorskie**			Polska**		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020

Zabójstwa	**0**	**0**	**0**	22	15	22	531	524	641
Zgwałcenia	**0**	**0**	**0**	88	74	62	1.326	1.354	1.034
Rozboje	**1**	**2**	**0**	282	267	237	4.465	4.885	5.222
Kradzież z włamaniem	**18**	**4**	**17**	3.311	3.146	3.367	66.510	69.253	72.502
Bójki i pobicia	**0**	**0**	**0**	X	X	X	X	X	X
Uszkodzenie mienia	**9**	**6**	**9**	1.875	2.027	1.953	34.921	35.681	34.714
Przestępstwa (narkotykowe)	**22**	**17**	**14**	2.670	2.950	3.527	50.946	59.327	59.442
Znęcanie się nad rodziną	**3**	**2**	**7**	X	X	X	X	X	X

*źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Posterunku Policji w Więcborku
**źródło: strona internetowa Policji; statystyka.policja.pl

Funkcjonariusze Posterunku Policji w Więcborku, a także Komendy Powiatowej Policji w Sępólnie Kr. prowadzili kampanie informacyjne, programy edukacyjne, pogadanki.

2. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku

Działania podejmowane przez ZI w Więcborku – Grupy Robocze

Działania	2018	2019	2020
Liczba posiedzeń ZI w Więcborku	4	4	3
Liczba NK A	42	40	41
Liczba NK C	39	28	28
Liczba NK D	11	14	13
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA w Więcborku o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu	22	34	30
Liczba wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny	1	1	6
Liczba wniosków do sądu o leczenie psychiatryczne	1	0	0

bez zgody osoby			
Liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art.207kk)	1	1	1
Liczba osób umieszczonych w SOW w Tucholi	0	0	3
Działania podejmowane z art. 12a, interwencyjne odebranie dzieci – ich liczba	0	4	1
Zakończenie procedury NK – ogółem z tego:	**46**	**28**	**31**
Z powodu ustania przemocy i realizacji planu pomocy	*19*	*15*	*10*
Z powodu braku zasadności podejmowania działań	*27*	*13*	*21*

źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku

III. Zasoby w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

1.Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży

- *2018* (nazwy: ***Spójrz inaczej- Ja kultura, Domowi Detektywi we Władysławowie***)

Ilość osób uczestniczących:

a. uczniów: **82**

b. nauczycieli: **11**

c. rodziców: **54**

- *2019* (nazwy: ***Archipelag Skarbów, Domowi Detektywi w Sarbinowie***)

Ilość osób uczestniczących:

a. uczniów: **127**

b. nauczycieli: **41**

c. rodziców: **25**

- *2020*(nazwy: ***Spójrz Inaczej***)

Ilość osób uczestniczących:

a. uczniów: **22**

b. nauczycieli: **3**

c. rodziców: **10**

2. Szkolenia dla członków GKRPA w Więcborku

Szkolenia w których uczestniczyli członkowie GKRPA w Więcborku:

Rok 2018

a. nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- nowe kompetencje dla gmin od stycznia 2018r. – **2 osoby**

b. szkolenie dla nowego członka Komisji – **1 osoba**

c. interwencja kryzysowa wobec dziecka- ofiary przemocy seksualnej i psychicznej – **3 osoby**

d. wyjaśnienie aspektów prawnych związanych z prowadzeniem procedury NK – **3 osoby**

Rok 2019

a. leczenie odwykowe, przymusowe leczenie – **1 osoba**

b. rozmowa z dzieckiem- warunki skutecznej i bezpiecznej rozmowy z dzieckiem, poszukiwanie i „budowanie" obszarów i miejsc pracy z dzieckiem, tworzenie planu pomocy dziecku, wiktymizacja – **2 osoby**

Rok 2020

a. wykorzystanie elementów dialogu motywującego w pracy z osobami uzależnionymi"**- 8 osób**

3.Świetlica Środowiskowa „Uśmiech"- placówka wsparcia dziennego

Wyszczególnienie	**2018**	**2019**	**2020**
Liczba dzieci biorących udział w zajęciach w tym: dzieci z rodzin alkoholowych	164* **80**	190* **97**	90* **35**
Liczba wychowawców	4	5	5

*każde dziecko liczone raz bez względu na liczbę dni pobytu
źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech" w Więcborku

Widoczny spadek liczby dzieci korzystających ze wsparcia świetlicy środowiskowej w 2020 roku związany jest z wprowadzeniem obostrzeń z uwagi na pandemię.

4.Grupy samopomocowe

Wyszczególnienie	**2019**	**2020**
Stowarzyszenia abstynenckie	1	1
Kluby abstynenta (organizacje nieformalne)	1	1

Samopomocowe grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym	2	2

5.Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, np.:

Rok 2018

a. Programy i przedsięwzięcia profilaktyczne opracowywane i realizowane przez młodzież, skierowane do grup rówieśniczych np. kluby dyskusyjne, dyskoteki bezalkoholowe, audycje radiowe itp. (ilość osób **0**)
b. Inne (ilość osób jednorazowe prelekcje, pogadanki **68**, festyny i inne imprezy plenerowe **702,** imprezy sportowe **72,** konkursy **47**)

Rok 2019

a. Zajęcia profilaktyczno – edukacyjne na temat dobrego i złego dotyku (ilość osób **194)**
b. Inne (jednorazowe prelekcje, warsztaty – **128 osób).**

Rok 2020

a. Inne (jednorazowe prelekcje, warsztaty – **90 osób).**

IV. Analiza SWOT – szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony

MOCNE STRONY

- **31% dorosłych respondentów zadeklarowało abstynencję**
- **96% respondentów nigdy nie pracowało w stanie nietrzeźwości;**
- **96% dorosłych respondentów nigdy nie kierowało pojazdem w stanie nietrzeźwości;**
- **98% dorosłych respondentów stwierdziło, że picie alkoholu w ciąży wpływa na rozwój dziecka ;**
- **51% dorosłych respondentów nie ma w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy w swoim domu;**
- **89% dorosłych respondentów w okresie 12 miesięcy nie doświadczyło przemocy;**
- **4% dorosłych respondentów przyznało się do stosowania**

SŁABE STRONY

- 25% ankietowanych uczniów nie wie czym jest zjawisko cyberprzemocy
- 46% ankietowanych uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych
- 67% sprzedawców nie brało udziału w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

przemocy;

- **86% dorosłych respondentów uważa, że kary fizyczne nie są dobrą metodą wychowawczą;**
- **74% dorosłych respondentów nigdy nie doznało zjawiska cyberprzemocy;**
- **70% ankietowanych uczniów nigdy nie doświadczyło przemocy**
- **71% ankietowanych uczniów nigdy nie stosowało przemocy wobec drugiej osoby;**
- **86% ankietowanych uczniów twierdzi, że w ich domu nikt nie stosuje przemocy;**
- **łącznie 100% sprzedawców nie sprzedało alkoholu osobie niepełnoletniej, osobie nietrzeźwej w ciągu ostatnich 12-tu miesięcy;**
- **wysoko wykwalifikowana kadra zawodowa;**
- **funkcjonowanie na terenie gminy Poradni Leczenia Uzależnień;**
- **funkcjonująca na terenie miasta Świetlica Środowiskowa Uśmiech;**
- **interdyscyplinarne podejście do zjawiska przemocy**

SZANSE

- **31% dorosłych respondentów zadeklarowało abstynencję;**
- **41% dorosłych respondentów pije alkohol kilka razy w roku;**
- **4% dorosłym respondentom zdarzyło się prowadzić pojazd pod wpływem alkoholu, z tego 3% tylko raz;**
- **6% dorosłych respondentów często było świadkiem prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu, z tego 2 % bardzo często;**
- **5% dorosłych respondentów w okresie 12 miesięcy doświadczyło raz przemocy;**

ZAGROŻENIA

- 41% dorosłych respondentów było świadkiem prowadzenia pojazdu przez osoby nietrzeźwe na terenie naszej miejscowości;
- 28% dorosłych respondentów było świadkiem picia alkoholu przez kobiety będące w ciąży;
- 84% dorosłych respondentów przemocy doświadczyło w domu ;
- 46% dorosłych respondentów, którzy stosowali przemoc kierowali ją wobec dzieci;
- 27% dorosłych respondentów niedostatecznie ocenia zaangażowanie władz w rozwiązywanie problemów

- **31% ankietowanych uczniów uważa, że zajęcia profilaktyczne są ciekawe i rozszerzyły dotychczas posiadaną wiedzę;**
- **sprzedawcom rzadko się zdarza wzywać policję z powodu zakłócania porządku przez osobę pod wpływem alkoholu, na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy.**

społecznych mieszkańców;

- 26% ankietowanych uczniów przyznaje się do picia alkoholu kilka razy, w tym aż 9% wiele razy;
- 9% ankietowanych uczniów pierwszy raz spożyło alkohol kiedy mieli mniej niż 10 lat, a 25% w wieku 10-13 lat;
- 41% ankietowanych uczniów dostało go do spróbowania od rodziców;
- 33% ankietowanych uczniów kupiło alkohol samodzielnie;
- 50% ankietowanych uczniów doznało przemocy od kolegów ze szkoły;
- Łącznie 40% ankietowanych uczniów twierdzi, że w szkole występuje problem przemocy między uczniami, z tego 7% twierdzi, że często;
- 38% ankietowanych uczniów doznało różnych form cyberprzemocy;
- 100% sprzedawców nie posiadał dostatecznej wiedzy na temat ustawowych zakazów sprzedawania alkoholu.

V. Oddziaływania profilaktyczne

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia;
- inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień;
- organizowanie szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych;
- wprowadzenie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie;
- wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami;
- przeprowadzenie kampanii informującej o skutkach picia w ciąży oraz uświadamianie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu;
- upowszechnienie informacji o miejscach w lokalnej społeczności, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą;

- dotarcie do jak największej liczby mieszkańców np. poprzez warsztaty, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc osobom doświadczającym przemocy;
- zacieśnienie współpracy pomiędzy przedstawicielami służb realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości mających na celu zniwelowanie przemocy;
- podnoszenie kompetencji służb pracujących na polu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- włączenie i angażowanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych;
- prenumerata lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, w celu wspierania rozwoju zawodowego i kompetencji osób pracujących zawodowo w zakresie rozwiązywania problemów społecznych;
- przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych.

VI. Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży

- podjęcie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży poprzez przeprowadzanie programów rekomendowanych przez PARPA;
- organizowanie zajęć profilaktycznych trwających od 10 do 30 godzin w roku szkolnym;
- przeprowadzanie działań o możliwie najszerszym spektrum, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu;
- przeprowadzanie warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców;
- podejmowanie działań koncentrujących się na zwiększeniu odporności dzieci i młodzieży na negatywne skutki sytuacji kryzysowej spowodowanej pandemią COVID-19;
- podnoszenie kompetencji nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach celem zwiększenia efektywności działań;
- prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania;
- wspieranie uczniów przeżywających trudności edukacyjne;
- rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej;
- przeprowadzanie zajęć mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy, z uwzględnieniem szerokiego spektrum rodzajów przemocy;
- uświadamianie uczniów, że hejt jest to również przemoc i może nieść za sobą negatywne konsekwencje zarówno dla osoby będącej sprawcą, jak i osoby go doświadczającej;
- wprowadzenie na terenie szkół jasnych zasad zachowania i konsekwencji ich nieprzestrzegania;
- przekazanie uczniom wiedzy, na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu, a także w jaki sposób mogą reagować jeśli będą świadkiem agresji;
- wprowadzenie programów rówieśniczych jako pomoc koleżeńska w nauce.

VII. Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku
2. Urząd Miejski w Więcborku,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
4. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
5. Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku,
6. Placówki ochrony zdrowia,
7. Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku,
8. Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica Środowiskowa „Uśmiech" w Więcborku
9. Szkoły podstawowe, średnie i branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10. Sąd (kuratorzy działający na terenie gminy),
11. Posterunek Policji w Więcborku,
12. Kościół,
13. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
14. Organizacje pozarządowe.

VIII. Cele Programu

Nadrzędnym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin.

Cele szczegółowe to:

1. Zwiększenie dostępności do instytucji wspomagających proces leczenia oraz rehabilitacji osób nadużywających substancji psychoaktywnych i ich rodzin.
2. Redukcja szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, tzn. alkoholu i narkotyków.
3. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej co do skutków używania substancji psychoaktywnych.
4. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład zespołów do działań interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy.
5. Inicjowanie działań edukacyjnych adresowanych do szeroko rozumianej społeczności lokalnej dotyczącej używania substancji psychoaktywnych oraz ich konsekwencji.

IX. Zadania do realizacji

Zadania ujęte do realizacji wynikają także z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

Lp.	Zadanie	Działania	Realizator/ współrealizator	Wskaźnik
1.	Zwiększenie dostępności pomocy	Finansowanie programu After	- MGOPS	- Liczba

	terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	Care realizowanego w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku jest to dofinansowanie działania Poradni w zakresie terapii indywidualnej i grupowej oraz pomocy psychiatrycznej poza limitem i finansowaniem NFZ	-Poradnia LU	udzielonych porad - Liczba zrealizowanych programów - Liczba osób uczestniczących w programach
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. Wsparcie finansowe działalności Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech" w Więcborku np.: a) zajęcia profilaktyczne obejmujące: uzależnienie od alkoholu, papierosów, Internetu, przemoc, cyberprzemoc, izolacja, emocje, sposoby spędzania czasu wolnego, higiena i dbanie o zdrowie b) udział w Akcji Zachowaj Trzeźwy Umysł c) zajęcia artterapeutyczne oparte w szczególności o rękodzieło i techniki plastyczne, d) trening kulinarny- wykonywanie prostych posiłków e) indywidualne zajęcia w Sali Doświadczania Świata f) zajęcia w Sali Integracji Sensorycznej g) indywidualna terapia psychologiczna h) indywidualne zajęcia korekcyjno – kompensacyjne i terapia pedagogiczna w oparciu o wskazania z PPP i) indywidualna terapia logopedyczna j) terapia ręki k) trening umiejętności społecznych l) szkolny Program Interwencyjny Sally Goddard Blythe oparty o integrację odruchów oraz ocenę neuromotorycznej gotowości do nauki testem	1.- MGOPS - Świetlica Środowiskowa" Uśmiech" w Więcborku	1. – Liczba uczestników zajęć poszczególnych bloków tematycznych

		przesiewowym INPP dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w nauce		
		2. Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy – jako integralny element i uzupełnienie całorocznej pracy z dziećmi	2. – MGOPS – Świetlica Środowiskowa	2. – liczba dzieci biorących udział w obozach
		3. Zwiększenie umiejętności readaptacyjnej dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie : - pomoc psychologiczna - praca socjalna - pomoc prawna - programy rehabilitacyjne - działania interdyscyplinarne wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie – procedura Niebieskiej Karty prowadzonej w ramach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, -finansowanie osób prowadzących grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie i zagrożonych stosowaniem przemocy w rodzinie -współfinansowanie telefonu zaufania „ Niebieska Linia”	3. – MGOPS (PIK, pracownicy socjalni) , - ZI - PCPR - Poradnia LU - GKRPA	3. – liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów PIK - liczba osób objęta programami rehabilitacyj-nymi - liczba Niebieskich Kart, w tym liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty – ustanie przemocy, - liczba utworzonych grup wsparcia, - liczba uczestników grup wsparcia
		4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym kierowanie do opiniowania przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	4. –GKRPA - Sąd Rejonowy, - pracownicy socjalni MGOPS, - ZI	4.- liczba wniosków skierowanych do GKRPA, -liczba wniosków kierowanych do biegłych sądowych - liczba wniosków skierowanych do sądu, - liczba udzielonej pracy socjalnej ukierunkowanej

				na podjęcie leczenia, - liczba procedur Niebieskiej Karty powiązanej z nadużywaniem alkoholu
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych , w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapetycznych	1.Finansowanie realizowanych w placówkach oświatowych programów edukacyjno-informacyjnych przez podmioty posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie. **Ponadto realizatorom powyższych programów rekomenduje się: --** realizację długoterminowych i kompleksowych działań profilaktycznych w szkołach opartych na rzetelnej diagnozie, kładących większy nacisk na problematykę uzależnień, w szczególności od alkoholu oraz programów ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności interpersonalnych, w tym naukę zachowań asertywnych oraz sposobów radzenia sobie ze stresem, a także działań mających na celu wszechstronny rozwój i rozwijanie konstruktywnych relacji międzyludzkich, wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przez wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju, umiejętności osobistych i społecznych, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej i poprawę funkcjonowania emocjonalnego - realizację programów skierowanych do rodziców i opiekunów, dotyczących odpowiedniego podejścia do spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież	1.- MGOPS, - placówki oświatowe, - podmioty uprawnione do realizacji programów,	1.-liczba zrealizowanych programów - liczba uczestników programów

		- realizację programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych		
		2. Zgodnie z rekomendacjami PARPA udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych promujących zdrowy styl życia jak i również dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia	2. –MGOPS - placówki oświatowe, - kluby sportowe , - organizacje pozarządowe	2.- liczba kampanii - liczba uczestników kampanii - liczba prac konkursowych
		3. Prowadzenie wizytacji monitoringowych przez Zespół Opiniujący wnioski na realizację działań profilaktycznych w siedzibie realizatorów programu	3. Zespół opiniujący programy	3. – liczba wizytacji
		4. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców: - zajęcia edukacyjne dla młodzieży szkół na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierującymi pojazdami - zwiększenie liczby kontroli trzeźwości kierowców.	4.- MGOPS,, -GKRPA, - Policja	4. – liczba zajęć edukacyjnych - liczba uczestników zajęć edukacyjnych - liczba przeprowadzonych kontroli trzeźwości kierowców - liczba nietrzeźwych kierowców
		5. Finansowanie szkoleń, warsztatów , konferencji , itp. dla realizatorów wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022r. w celu podniesienia kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług	5. – MGOPS - podmioty organizujące szkolenia , warsztaty, konferencji, itp.	5.- liczba szkoleń - liczba uczestników
		6. Zakup specjalistycznej	6. MGOPS	6.- liczba

		literatury, materiałów edukacyjnych 7.Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18-tego roku życia, osobom, których zachowanie wskazuje że znajdują się w stanie nietrzeźwości a także na kredyt lub pod zastaw 8. Przeprowadzenie kontroli sklepów i lokali gastronomicznych w zakresie przestrzegania przepisów prawnych, kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 9. Przeprowadzanie wizji lokalnych w celu zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	7.GKRPA 8. Zespół Kontrolny GKRPA 9. Zespół Kontrolny GKRPA	zakupionej fachowej literatury 7.-liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych, -liczba uczestników działań 8. –ilość przeprowadzonych kontroli 9. –ilość przeprowadzonych wizji lokalnych
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1.Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią , których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny 2. Wspomaganie organizacji pozarządowych , instytucji i osób fizycznych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień .	1.-MGOPS - Kluby abstynenta 2.-MGOPS - organizacje pozarządowe - osoby fizyczne	1. – Liczba przedsięwzięć - liczba uczestników 2.- Liczba przedsięwzięć - liczba uczestników

X. Preliminarz wydatków Programu

l.p.	Zadanie	Działanie	Kwota (w zł)
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1.- zakup usług zdrowotnych w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku, - pokrycie kosztów programów rehabilitacyjnych	32.440

		(działania podejmowane na rzecz osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, działania na rzecz dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz doznających przemocy w rodzinie, działania na rzecz rodziny, działania na rzecz osób dotkniętych przemocą, działania na rzecz osób stosujących przemoc)	
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. wsparcie finansowe działalności Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy Środowiskowej ,,Uśmiech" w Więcborku Pokrycie kosztów między innymi: - zatrudnienia psychologa, logopedy - zakupu materiałów do bieżącej pracy pracowni - zakupu wyposażenia do pracowni i biura - zakupu materiałów edukacyjnych i zabawek - zakupu materiałów biurowych, akcesoriów komputerowych i AGD - zakupu paczek świątecznych - zakup artykułów spożywczych (trening kulinarny), środków czystości, drobnych materiałów remontowych - energii elektrycznej, cieplnej, należności za zimną wodę - usługi remontowej, telekomunikacyjnej - ubezpieczenia placówki - wywozu nieczystości stałych i płynnych -zakup posiłku na Wielkanoc i Wigilię - dof. wynagrodzenia pracowników placówki -dof. szkoleń dla pracowników placówki 2. współfinansowanie telefonu zaufania ,,Niebieska linia" 3. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym kierowanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego - opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych – psycholog, psychiatra, - opłacanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego 4. działania interdyscyplinarne wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie – procedura Niebieskiej Karty prowadzonej w ramach grup roboczych ZI 5. - zwiększenie umiejętności readaptacyjnej dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie (pomoc psychologiczna, praca socjalna, pomoc prawna)	140.000 750 4.096 bez kosztów świadczenie wsparcia przy wykorzystani u specjalistów zatrudnionych w MGOPS oraz PCPR-

			istnieje możliwość pokrycia wynagrodzenia specjalistów w PIK-u w sytuacji zwiększenia planu dochodów
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych , w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	1. - realizowanie w placówkach oświatowych programów edukacyjno – informacyjnych przez podmioty posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie, - realizacja długoterminowych i kompleksowych działań profilaktycznych w szkołach opartych na rzetelnej diagnozie, kładących większy nacisk na problematykę uzależnień, w szczególności od alkoholu oraz programów ukierunkowanych na rozwijanie umiejętności interpersonalnych, w tym naukę zachowań asertywnych oraz sposobów radzenia sobie ze stresem, - realizowanie programów skierowanych do rodziców, opiekunów, dotyczących odpowiedniego podejścia do spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież, - realizowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny, - wspomaganie organizacji pozarządowych, instytucji i osób fizycznych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień , -prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, - zajęcia edukacyjne dla młodzieży szkół podstawowych, średnich i branżowych na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierującymi pojazdami - prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie i zagrożonych stosowaniem przemocy w rodzie W ramach powyższych działań pokrycie kosztów związanych między innymi z: - wynagrodzeniem osób realizujących poszczególne programy profilaktyczne, warsztaty, - zakupem materiałów biurowych, papierniczych,	17.194

		dekoratorskich i innych akcesoriów niezbędnych do realizacji programów, - zakupem nagród rzeczowych, - zakupem żywności, słodyczy, napojów, - pokryciem kosztów transportu - zakupem biletów wstępu 2. finansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji mających na celu podniesienie kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług 3. zakup ulotek, plakatów, broszur	2.500 4.200
4.	Inne zadania	wypłata wynagrodzenia dla członków GKRPA	8.820
		RAZEM	**210.000**

Kwoty ujęte w preliminarzu mogą ulec zmianie w wyniku ewentualnych potrzeb wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 lub w sytuacjach: nie wykonania planu dochodów lub jego zwiększenia. Zmiany te nie wymagają podejmowania odrębnych uchwał Rady Miejskiej.

XI. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków nadużywania alkoholu.
2. Zwiększanie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem alkoholizmu na terenie gminy.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

W celu sprawdzenia, czy planowane efekty zostały osiągnięte, niezbędne jest prowadzenie czynności monitorujących i prowadzenie działań korygujących.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

I. Wstęp

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego – oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Rozróżniamy narkotyki pochodzenia naturalnego, takie jak: opium, liście koki, konopie indyjskie czy grzyby halucynogenne oraz otrzymywane w laboratoriach chemicznych, do których należą: amfetamina, ecstasy czy LSD. Środki psychoaktywne mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkadzania najważniejszych narządów człowieka. Uzależnienie fizyczne jest to przystosowanie organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, zaś uzależnienie psychiczne oznacza potrzebę, przymus przyjmowania określonej substancji, brak której powoduje lęk, niepokój, poczucie zagrożenia. Myśli i działania osoby uzależnionej koncentrują się wokół narkotyków, ich zdobywania i zażywania.

Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej.

Należy również zwrócić uwagę na niebezpieczeństwo jakie niosą za sobą dopalacze. Młodzież coraz chętniej po nie sięga, nie zdając sobie sprawy z tego, że działają one podobnie jak narkotyki- mają właściwości psychoaktywne. Mogą wywoływać pobudzenie, halucynacje, stany euforii czy odurzenia. Dopalacze najczęściej składają się z kilku substancji co powoduje jednoczesne zaburzenia wielu funkcji ośrodkowego układu nerwowego, tym się różnią od klasycznych narkotyków i na tym polega ich niebezpieczeństwo.

Ustawodawca w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.
W art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii wymienione są zadania, których realizacja ma przeciwdziałać zagrożeniom uzależnienia od narkotyków.
Zadania obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Zjawisko narkomanii w środowisku lokalnym

Do opracowania niniejszego Programu wykorzystano ***„Diagnozę Profilaktyczną na terenie Miasta i Gminy Więcbork"- raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku, którą opracował Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa z Krakowa***

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Więcbork wśród :

1) dorosłych mieszkańców i rodziców
2) uczniów.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Miasta i Gminy Więcbork wzięło udział **344 mieszkańców** mających powyżej 18 lat. W badaniu przewagę miały kobiety– stanowiły one aż 92% ogółu.

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny z analizowanych w Diagnozie obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez rodziców i dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Więcbork. Spośród wszystkich badanych osób, papierosy pali 27%, przy czym codziennie sięga po nie 18% respondentów, kilka razy w miesiącu lub tygodniu – po 2%, natomiast kilka razy w roku – 4%.

JAK CZĘSTO PALI PAN/I PAPIEROSY? N=344

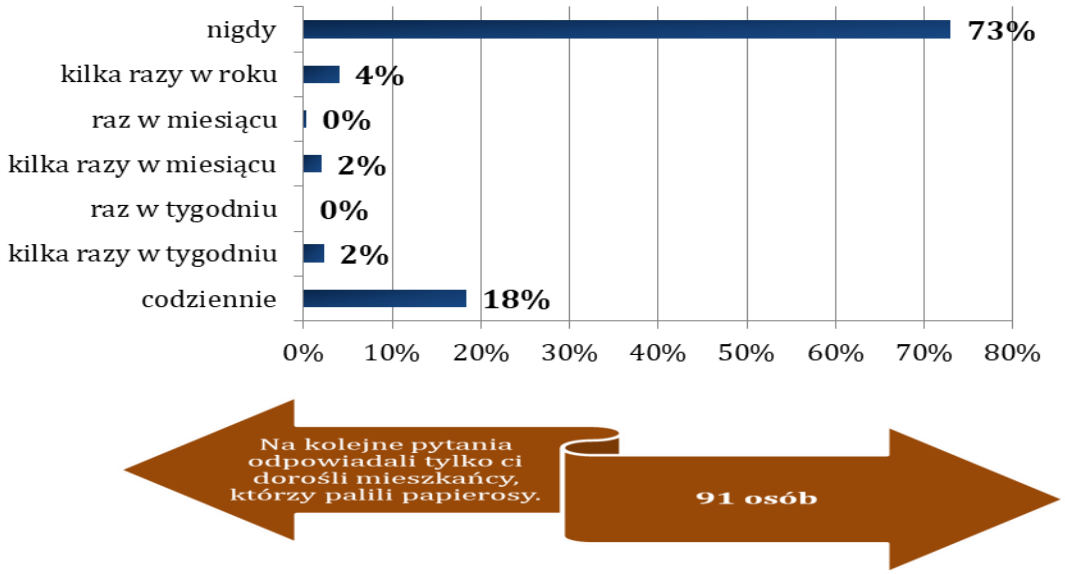

W tabeli poniżej przedstawiona została ilość dziennie wypalanych przez dorosłych mieszkańców sztuk papierosów. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że 24

osoby (26%) nie wiedzą ile dziennie papierosów wypalają, ponieważ nie robią tego codziennie, a 8 osób nie wie, ponieważ nie liczy ich ilości (9%). 33 ankietowanych (36%) deklaruje, iż sięga po papierosa od 6 do 15 razy w ciągu dnia, 13 osób (14%) między 16, a 25 razy, natomiast 14 badanych (15%) wypala dziennie mniej niż 5 sztuk.

ILE SZTUK PAPIEROSÓW DZIENNIE PAN/I WYPALA? N=91

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
TRUDNO POWIEDZIEĆ, NIE PALĘ CODZIENNIE	26%	24
PONIŻEJ 5 SZTUK	15%	14
6-15 SZTUK	36%	33
16-25 SZTUK	14%	13
NIE WIEM, NIE LICZĘ	9%	8

Kolejna tabela prezentuje rozkład odpowiedzi mieszkańców na pytanie o próby rzucenia przez nich palenia. Z zebranych danych wynika, że zerwać z nałogiem próbowało 59 osób (69%), w tym 23 respondentów raz (27%), natomiast 36 osób wiele razy (42%). 9 ankietowanych zamierza podjąć próbę rzucenia palenia (10%).

CZY PRÓBOWAŁ/A PAN/I KIEDYKOLWIEK RZUCIĆ PALENIE? N=91

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIGDY NIE PRÓBOWAŁEM/AM	21%	18
NIE, ALE ZAMIERZAM SPRÓBOWAĆ	10%	9
TAK, RAZ, ALE NIE UDAŁO MI SIĘ	27%	23
TAK, WIELE RAZY, ALE NIE UDAŁO MI SIĘ	42%	36

Kolejne pytanie zadane respondentom dotyczyło palenia elektronicznych papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że e-papierosy pali 6% dorosłych mieszkańców, w tym: 1% - kilka razy w roku, a 5% - codziennie.

JAK CZĘSTO PALI PAN/I E-PAPIEROSY? N=344

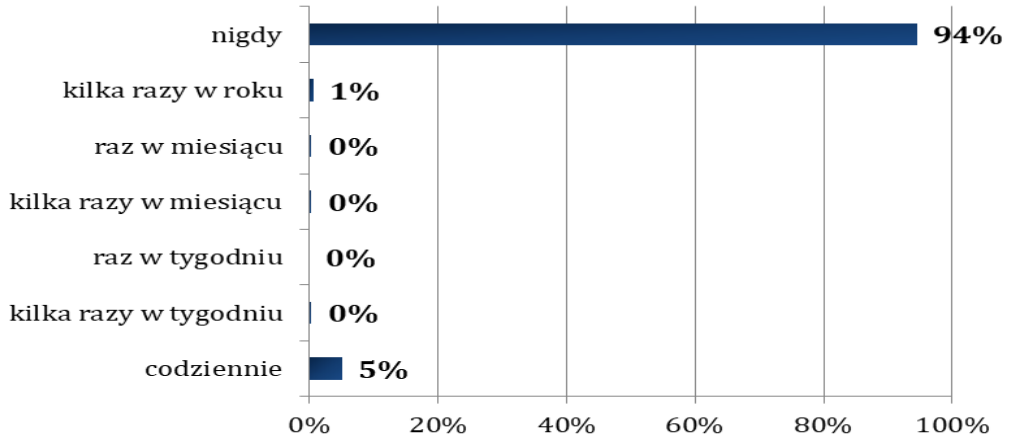

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez rodziców i dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Więcbork. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 2% badanych, z czego 1% sięgnął po nie jednokrotnie, a kolejny 1% – kilka razy w roku.

JAK CZĘSTO ZAŻYWA PAN/I ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (NARKOTYKI, DOPALACZE, LEKI W CELU ODURZANIA)? N=344

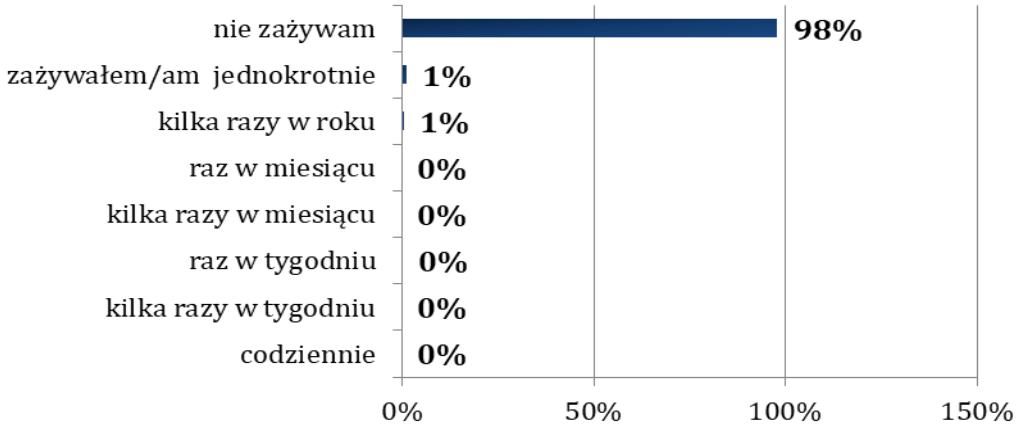

W celu pogłębionej analizy określono, które substancje psychoaktywne zażywali dorośli mieszkańcy i rodzice zamieszkujący Miasto i Gminę Więcbork. Wyniki badania ankietowego pokazały, iż najpopularniejszą wśród respondentów substancją jest *marihuana* – sięgnęli po nią wszyscy respondenci (7 osób, tj. 100%). Dwukrotny wybór ankietowanych padł także na

amfetaminę (spośród tych, którzy zażywali substancje 33%), natomiast jednokrotne wskazania dotyczyły *kokainy, mefedronu, ekstazy* i *środków nasennych* (kolejno po 1 osobie spośród tych, którzy zażywali substancje, tj. 17%).

Ankietowani zostali zapytani także o to, czy doznali przykrych konsekwencji w związku z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Z odpowiedzi respondentów wynika, iż doświadczyła ich tylko 1 osoba (17%), która wskazała na *problemy finansowe*.

Respondentom zostało zadane pytanie również o znajomość konkretnych miejsc na terenie swojej miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Badania wykazały, że co ósmy ankietowany deklaruje znajomość takich miejsc (13%), przy czym przeważająca część spośród tych badanych wskazała na znajomość konkretnej osoby (7%). Dorośli mieszkańcy Miasta i Gminy wskazywali także na centrum miejscowości (5%), szkołę i osiedle (po 3%), a także dyskotekę, siłownię oraz inne, niewymienione w kafeterii odpowiedzi miejsca (po 1%).

CZY ZNA PAN/I MIEJSCA W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI GDZIE MOŻNA KUPIĆ NARKOTYKI LUB DOPALACZE? N=344

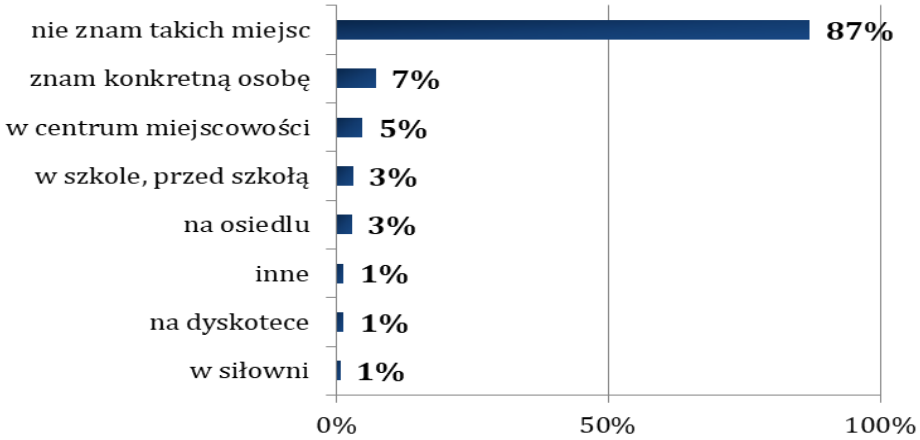

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Opinia respondentów dotycząca szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów przedstawia się następująco:

- szkodliwość dopalaczy dostrzega 99% badanych, a brak wiedzy na temat ich szkodliwości występuje w przypadku 1% respondentów;
- narkotyki są szkodliwe dla 98% badanych, a przekonanie o ich małej skuteczności lub nieszkodliwości posiada 2% osób;

- alkohol jest szkodliwy dla 90% ankietowanych, ale o jego niskiej szkodliwości przekonanie ma 10% respondentów;
- e-papierosy są szkodliwe dla 93% badanych mieszkańców, o ich niskiej szkodliwości przekonanie ma 6%, a o nieszkodliwości – 1%;
- szkodliwość papierosów dostrzega 96% respondentów, w opinii 3% badanych są one mało szkodliwe, natomiast według 1% osób są one nieszkodliwe.

JAK OCENIA PAN/I SZKODLIWOŚĆ PONIŻSZYCH SUBSTANCJI DLA ZDROWIA? N=344

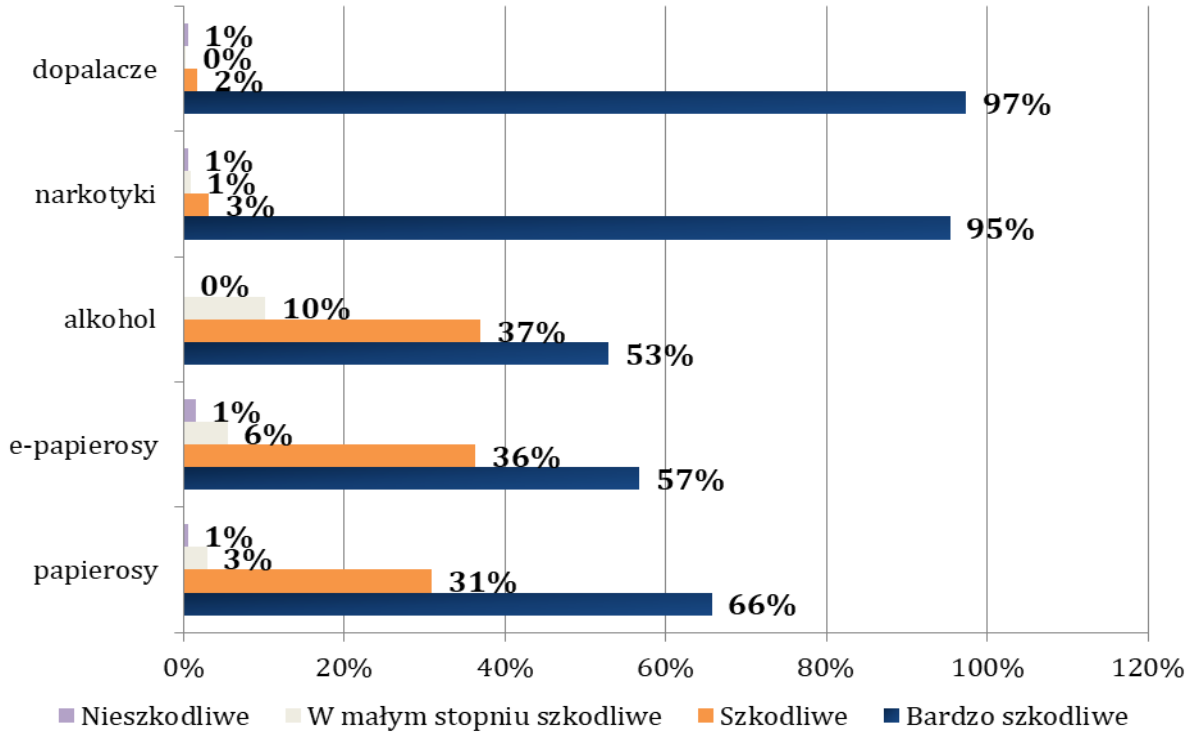

Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Więcbork wypełnili 495 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę miały dziewczynki. Stanowiły one 51% ogółu. Chłopcy wypełnili 49% kwestionariuszy.

PŁEĆ. N=495

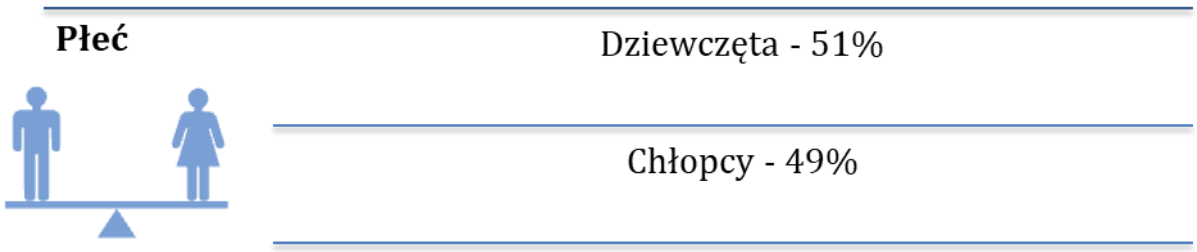

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, największą część kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 15-17 lat (39%). Uczniowie mający 13-14 lat stanowili 31% ogółu, natomiast 30% ankietowanych biorących udział w badaniu wskazało na przedział wiekowy 10-12 lat.

Wiek. N=495

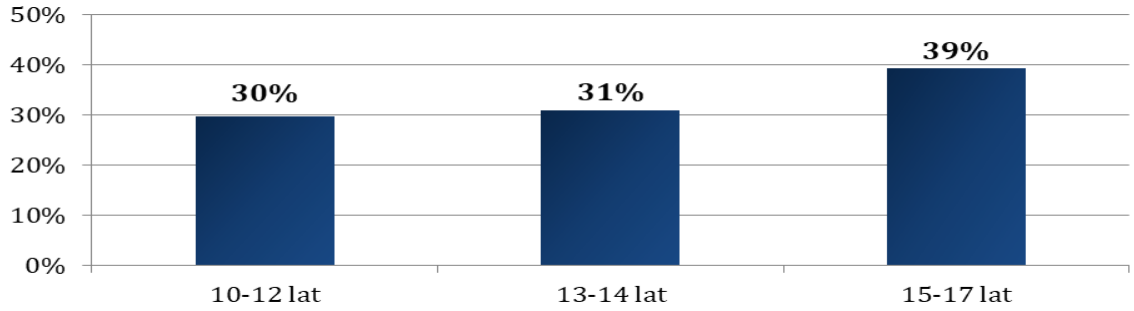

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Ankietowani uczęszczający do klasy V stanowili 14% osób, 9% uczestników badania wskazało na klasę VI, 15% respondentów wskazało na klasę VII, natomiast 20% kwestionariuszy wypełnili uczniowie klasy VIII. W badaniu ankietowym brali udział także uczniowie szkół ponadpodstawowych, z których 12% uczęszczało do klasy I, a 30% do klasy II.

KLASA. N=495

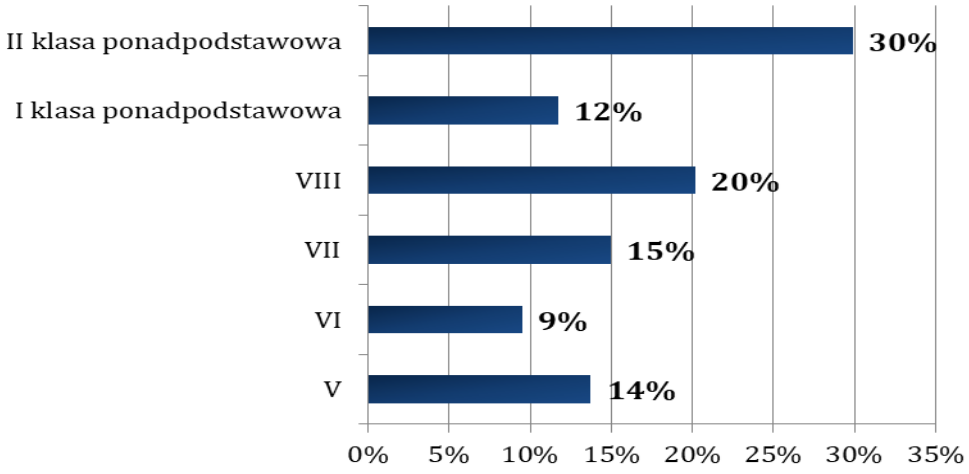

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 26% ankietowanych, w tym 7% sięgnęło po nie jednokrotnie, 8% - kilka razy, 4% - wiele razy, natomiast 7% pali papierosy regularnie.

ILE RAZY W ŻYCIU (JEŚLI W OGÓLE) ZDARZYŁO CI SIĘ PALIĆ PAPIEROSY? N=495

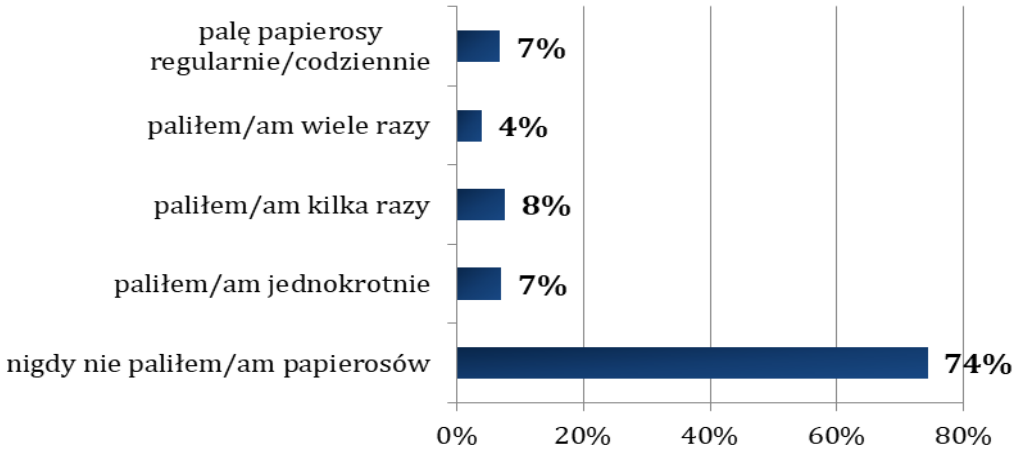

W poniższej tabeli przedstawione zostały odpowiedzi uczniów na pytanie dotyczące wieku inicjacji nikotynowej. Możemy zauważyć, że 14 uczniów sięgnęło po papierosy przed 10 rokiem życia (11%), 35 osób miało wówczas 10-13 lat (28%), 62 osoby wskazały na przedział wiekowy 14-16 lat (49%), a 15 uczniów na 17-18 lat (12%).

W JAKIM WIEKU PIERWSZY RAZ PALIŁEŚ/AŚ PAPIEROSY? N=127

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MNIEJ NIŻ 10 LAT	11%	14
10-13 LAT	28%	35
14-16 LAT	49%	62
17-18 LAT	12%	15

W ramach badań uzyskana miała być również informacja odnośnie częstotliwości palenia papierosów przez uczniów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. W tym okresie po papierosy sięgnęło 76 uczniów (60%), spośród których 17 osób paliło je 1-2 razy (13%), 11 respondentów 3-4 razy (9%), 10 uczniów sięgnęło po papierosa od 5 do 10 razy (8%), natomiast 38 badanych więcej niż 10 razy (30%).

JAK CZĘSTO PALIŁE(A)Ś PAPIEROSY W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI? N=127

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE PALIŁEM/AM PAPIEROSÓW W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI	40%	50
1 – 2 RAZY	13%	17
3 – 4 RAZY	9%	11
5 – 10 RAZY	8%	10
WIĘCEJ NIŻ 10 RAZY	30%	38

Zbadaniu poddana została następnie częstotliwość palenia przez uczniów e-papierosów. Z deklaracji respondentów wynika, że po elektroniczne papierosy sięgnęło 23% ankietowanych, w tym 8% paliło je jednokrotnie, kolejne 8% – kilka razy, 5% – wiele razy, natomiast 2% palie je codziennie.

ILE RAZY W ŻYCIU (JEŚLI W OGÓLE) ZDARZYŁO CI SIĘ PALIĆ E-PAPIEROSY (PAPIEROSY ELEKTRONICZNE)? N=495

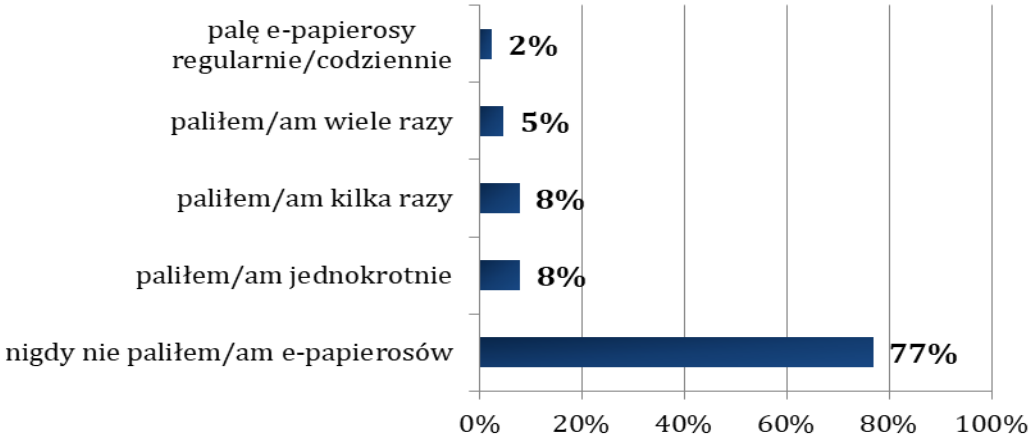

W ramach badań uzyskano w następnej kolejności informacje na temat wieku, w którym badani uczniowie pierwszy raz zapalili e-papierosa. Zdecydowana większość sięgnęła po niego mając 14-16 lat (62 osoby, tj. 55%), 28 ankietowanych miało wówczas 10-13 lat (25%), 15 uczniów sięgnęło po e-papierosy między 17, a 18 rokiem życia (13%), natomiast wiek 8 osób nie przekraczał wówczas 10 lat (7%).

W JAKIM WIEKU PIERWSZY RAZ PALIŁEŚ/AŚ E-PAPIEROSA? N=114

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MNIEJ NIŻ 10 LAT	7%	8
10-13 LAT	25%	28
14-16 LAT	55%	62
17-18 LAT	13%	15

Częstotliwość palenia e-papierosów w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem przedstawiona została w tabeli poniżej. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie po elektroniczne papierosy sięgnęło 49 uczniów (44%), spośród których 18 osób paliło je 1-2 razy (16%), 8 osób 3-4 razy (7%), 7 ankietowanych 5-10 razy (6%), natomiast 16 osób w omawianym okresie sięgnęło po nie więcej niż 10 razy (14%).

JAK CZĘSTO PALIŁEŚ/AŚ E-PAPIEROSY W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI? N=114

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE PALIŁEM/AM E-PAPIEROSÓW W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI	56%	63
1 – 2 RAZY	16%	18
3 – 4 RAZY	7%	8
5 – 10 RAZY	6%	7
WIĘCEJ NIŻ 10 RAZY	14%	16

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez uczniów uczęszczających do szkół na terenie Miasta i Gminy Więcbork. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z zebranych danych zażywało je 4% ankietowanych, spośród których, kolejno po 1% zażywało je

jednokrotnie lub sięga po nie regularnie, natomiast 2% uczniów sięgnęło po omawiane substancje kilka razy.

ILE RAZY W ŻYCIU ZDARZYŁO CI SIĘ ZAŻYWAĆ ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (NARKOTYKI, DOPALACZE, LEKI W CELU ODURZENIA)? N=495

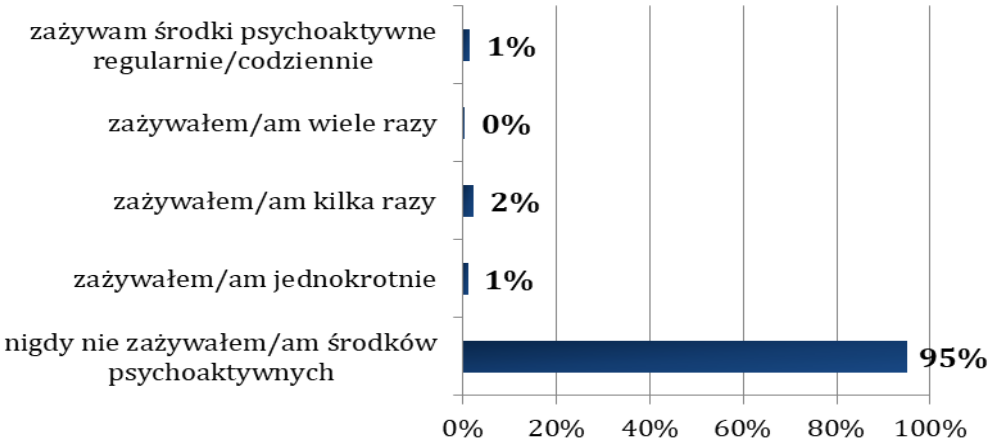

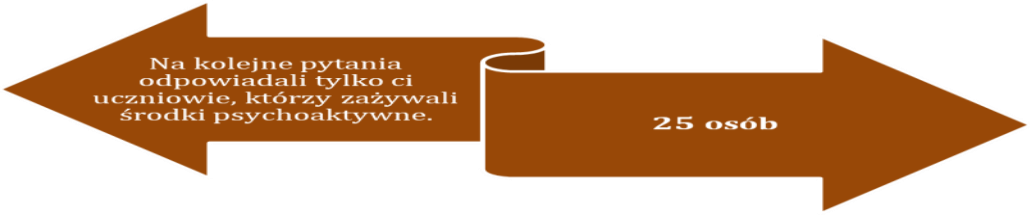

Uczniowie, którzy zadeklarowali spożywanie substancji psychoaktywnych, zostali zapytani o to, jak często zażywali je w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie ankietowe. Odpowiedzi ankietowanych wskazują, że w omawianym okresie po substancje psychoaktywne sięgnęło 17 uczniów: 8 osób wskazało na 1-2 razy (32%), 2 badanych 5-10 razy (8%), natomiast 7 respondentów ponad 10 razy (28%).

JAK CZĘSTO ZAŻYWAŁEŚ/AŚ NARKOTYKI/DOPALACZE W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI? N=25

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE ZAŻYWAŁEM/AM NARKOTYKÓW/DOPALACZY W CIĄGU OSTATNICH 30 DNI	32%	8
1 – 2 RAZY	32%	8
3 – 4 RAZY	0%	0
5 – 10 RAZY	8%	2
WIĘCEJ NIŻ 10 RAZY	28%	7

Podczas realizacji badań, określony został również wiek inicjacji narkotykowej uczniów, którzy mieli kontakt z tego typu substancjami. 8 respondentów wskazało, że miało wówczas

mniej niż 10 lat (32%), 3 odpowiedzi padły na 10-13 lat (12%), 12 osób wskazało na wiek między 14, a 16 lat (48%), a 2 uczniów miało wtedy 17-18 lat (8%).

ILE MIAŁEŚ/AŚ LAT, KIEDY PO RAZ PIERWSZY ZAŻYŁEŚ/AŚ JAKIEŚ NARKOTYKI/DOPALACZE/INNE ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE? N=25

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MNIEJ NIŻ 10 LAT	32%	8
10-13 LAT	12%	3
14-16 LAT	48%	12
17-18 LAT	8%	2

Ankietowani zostali zapytani także o to jakie substancje psychoaktywne zażywali. Kolejno, według liczby wskazań, respondenci wymienili: marihuanę lub haszysz (22 osoby, tj. 88%), ekstazy (11 osób, tj. 44%), amfetaminę i metamfetaminę (po 10 osób, tj. 40%), leki w celu odurzenia (9 osób, tj. 36%), substancje wziewne, grzyby halucynogenne, kokainę, LSD, mefedron (po 7 osób, tj. 28%), a także sterydy anaboliczne i dopalacze (po 6 osób, tj. 24%).

JAKIE BYŁY TO SUBSTANCJE? N=25

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
MARIHUANA LUB HASZYSZ	88%	22
EKSTAZY	44%	11
AMFETAMINA	40%	10
METAMFETAMINA	40%	10
LEKI W CELU ODURZENIA	36%	9
SUBSTANCJE WZIEWNE	28%	7
GRZYBY HALUCYNOGENNE	28%	7
KOKAINA	28%	7
LSD	28%	7
MEFEDRON	28%	7
STERYDY ANABOLICZNE	24%	6
DOPALACZE	24%	6
INNE	16%	4

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Uczniowie, którzy zażywali substancje psychoaktywne zostali także poproszeni o określenie, od kogo je otrzymali. Największa liczba uczniów wskazała, iż otrzymała je od kolegi/koleżanki (10 osób, tj. 40%), brała je wspólnie, w grupie przyjaciół (9 osób, tj. 36%) oraz zakupiła je od kogoś, kogo znała ze słyszenia (7 osób, tj. 28%).

SKĄD WZIĄŁEŚ/ĘŁAŚ TĘ SUBSTANCJĘ? N=25

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
DOSTAŁEM/AM OD KOLEGI/KOLEŻANKI	40%	10
BRALIŚMY TO WSPÓLNIE, W GRUPIE PRZYJACIÓŁ	36%	9
KUPIŁEM/AM OD KOGOŚ ZNANEGO MI ZE SŁYSZENIA, ALE NIE OSOBIŚCIE	28%	7
NIE WIEM	28%	7
DOSTAŁEM/AM OD STARSZEGO BRATA LUB SIOSTRY	24%	6
DOSTAŁEM/AM OD KOGOŚ, KOGO ZNAŁEM/AM ZE SŁYSZENIA, ALE NIE OSOBIŚCIE	20%	5
KUPIŁEM/AM OD OBCEJ OSOBY	20%	5
DOSTAŁEM/AM OD OBCEJ OSOBY	16%	4
KUPIŁEM/AM OD KOLEGI	12%	3
KUPIŁEM/AM PRZEZ INTERNET	12%	3
OTRZYMAŁEM/AM JĄ NIEŚWIADOMIE (BEZ MOJEJ ZGODY)	12%	3
INNE	4%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Interesowało nas również to, czy uczniowie, którzy sięgnęli po narkotyki, dopalacze lub inne środki psychoaktywne, doświadczyli w związku z tym przykrych konsekwencji. 7 respondentów doznało problemów z Policją (29%), po 6 wskazań padło na problemy w szkole, problemy w rodzinie oraz na kłótnię lub bójkę (25%). 5 uczniów doświadczyło także pogorszenia relacji koleżeńskich i problemów finansowych (po 21%), natomiast 3 osoby doznały wypadku lub uszkodzenia ciała (13%).

CZY MIAŁEŚ/AŚ JAKIEŚ PRZYKRE DOŚWIADCZENIA ZWIĄZANE Z ZAŻYWANIEM NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY? N=25

ODPOWIEDŹ	%	LICZBA ODP.
NIE MIAŁEM/AM PRZYKRYCH DOŚWIADCZEŃ	67%	16
PROBLEMY Z POLICJĄ	29%	7
PROBLEMY W SZKOLE	25%	6
PROBLEMY W RODZINIE	25%	6
KŁÓTNIA LUB BÓJKA	25%	6
PROBLEMY FINANSOWE	21%	5
POGORSZENIE RELACJI KOLEŻEŃSKICH	21%	5
WYPADEK LUB USZKODZENIE CIAŁA	13%	3
INNE	13%	3

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że najłatwiejsze są do zdobycia dla uczniów papierosy i alkohol:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 14% ankietowanych, a trudne dla 17%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 8% ankietowanych, a trudne dla 17%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 45% ankietowanych, a trudny dla 13%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 44% ankietowanych, a trudne dla 11%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 30% ankietowanych, a trudne dla 16%.

GDYBYŚ CHCIAŁ/A ZDOBYĆ NARKOTYKI, DOPALACZE, ALKOHOL, PAPIEROSY W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI BYŁOBY TO: N=495

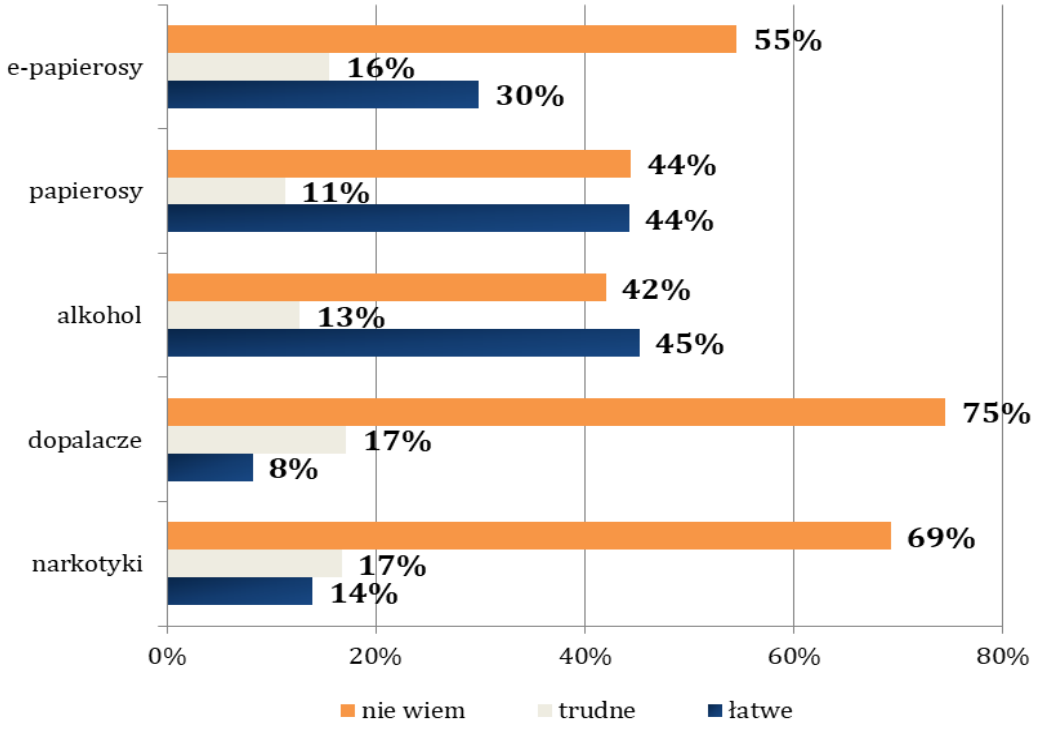

Ocena szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów uczniów przedstawia się następująco:

- szkodliwość dopalaczy dostrzega łącznie 90% badanych, narkotyków 91%, alkoholu – 86%, e-papierosów – 83%, natomiast papierosów – 91%;
- ze szkodliwości niżej wymienionych substancji nie zdaje sobie sprawy po 2% uczniów w przypadku dopalaczy, narkotyków i papierosów, a po 6% respondentów w przypadku alkoholu i e-papierosów;
- brak wiedzy na temat szkodliwości dopalaczy ma 8% respondentów, po 7% w przypadku narkotyków i alkoholu, 12% na temat e-papierosów, a 6% na temat papierosów.

JAK OCENIASZ SZKODLIWOŚĆ PONIŻSZYCH SUBSTANCJI DLA ZDROWIA? N=495

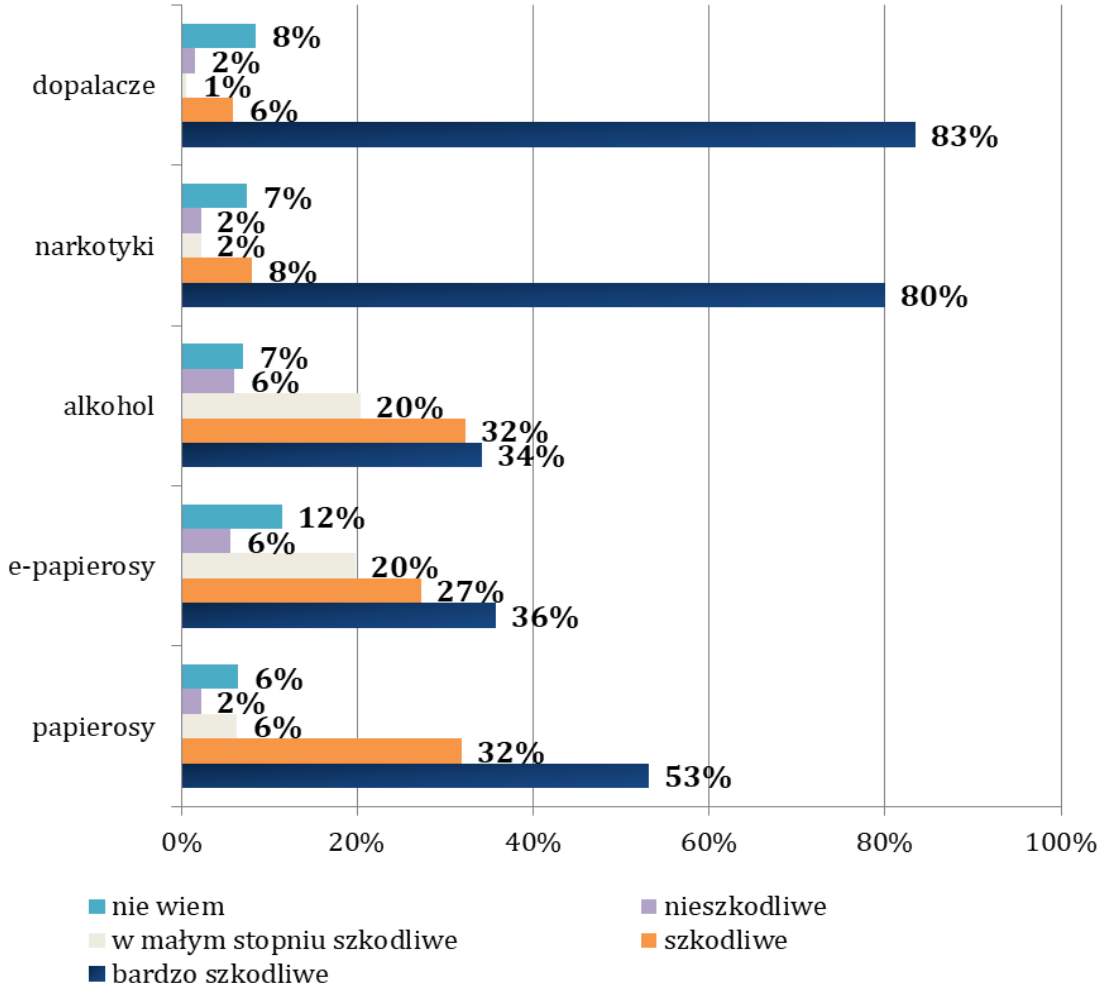

Uczniów poproszono również o odpowiedź na pytanie, jakie według nich mogą być negatywne konsekwencje związane z zażywaniem alkoholu, narkotyków, dopalaczy i papierosów. Respondenci najczęściej wskazywali na uzależnienie (77%) oraz na zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego (75%). Innymi konsekwencjami według badanych są kolejno według liczby wskazań: nieodpowiednie towarzystwo i pogorszenie relacji rodzinnych (po 60%),

obniżenie efektywności nauki (51%), poważne kłopoty finansowe (44%) oraz pogorszenie relacji koleżeńskich (39%). Wśród innych odpowiedzi badani wskazali *zaburzenia nerwowe, choroby* i *śmierć*. 7% uczniów stwierdziło, że nie występują negatywne konsekwencje związane z zażywaniem tych substancji, natomiast 13% nie potrafiło określić swojego stanowiska w tym zakresie ze względu na brak wiedzy.

JAKIE WEDŁUG CIEBIE MOGĄ BYĆ NEGATYWNE KONSEKWENCJE ZWIĄZANE Z ZAŻYWANIEM ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, DOPALACZY I PAPIEROSÓW? N=495

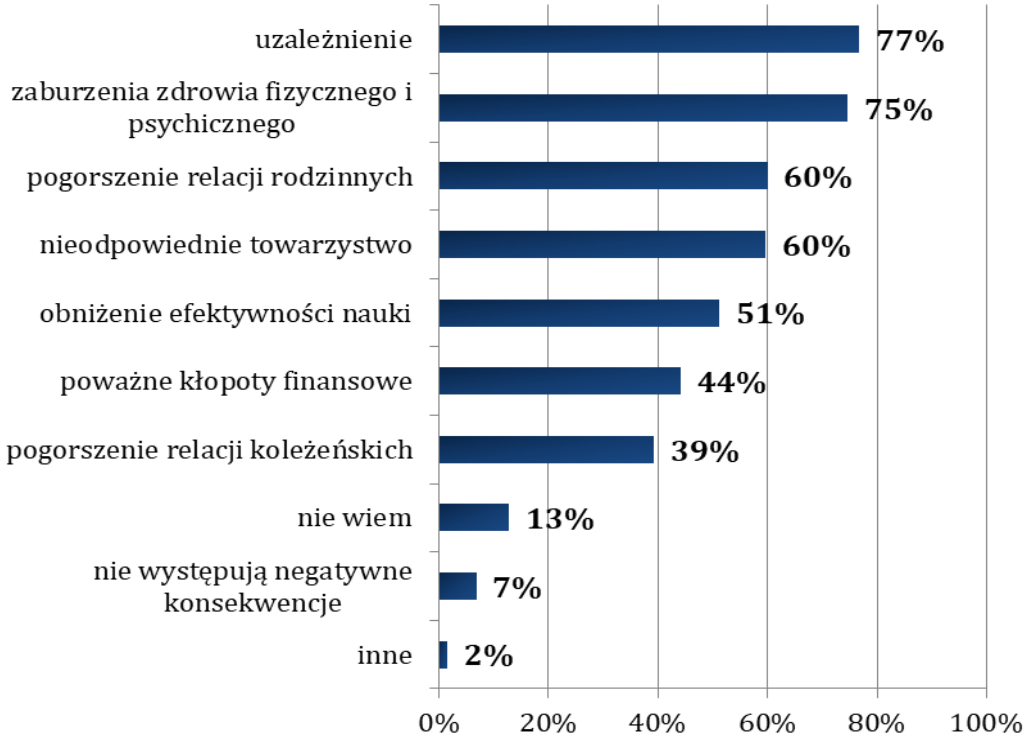

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W przypadku problemów związanych z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami, zdecydowana większość młodych mieszkańców Miasta i Gminy Więcbork zwróciłaby się o pomoc do rodziców/opiekunów (63%). Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znalazł się psycholog/pedagog szkolny (32%), natomiast na trzecim koledzy/ koleżanki (26%). Tylko 9% ankietowanych stwierdziło, że nie wie, gdzie mogłoby uzyskać pomoc. Średnio co czwarty ankietowany przyznał, że w razie tego typu problemów radziłoby sobie samodzielnie (24%). Wśród odpowiedzi „inne osoby/miejsca" ankietowani wskazali także na dalszą rodzinę oraz szpital.

DO KOGO ZWRÓCIŁ(A)BYŚ SIĘ O POMOC MAJĄC PROBLEM ZWIĄZANY Z ALKOHOLEM, NARKOTYKAMI LUB DOPALACZAMI? N=495

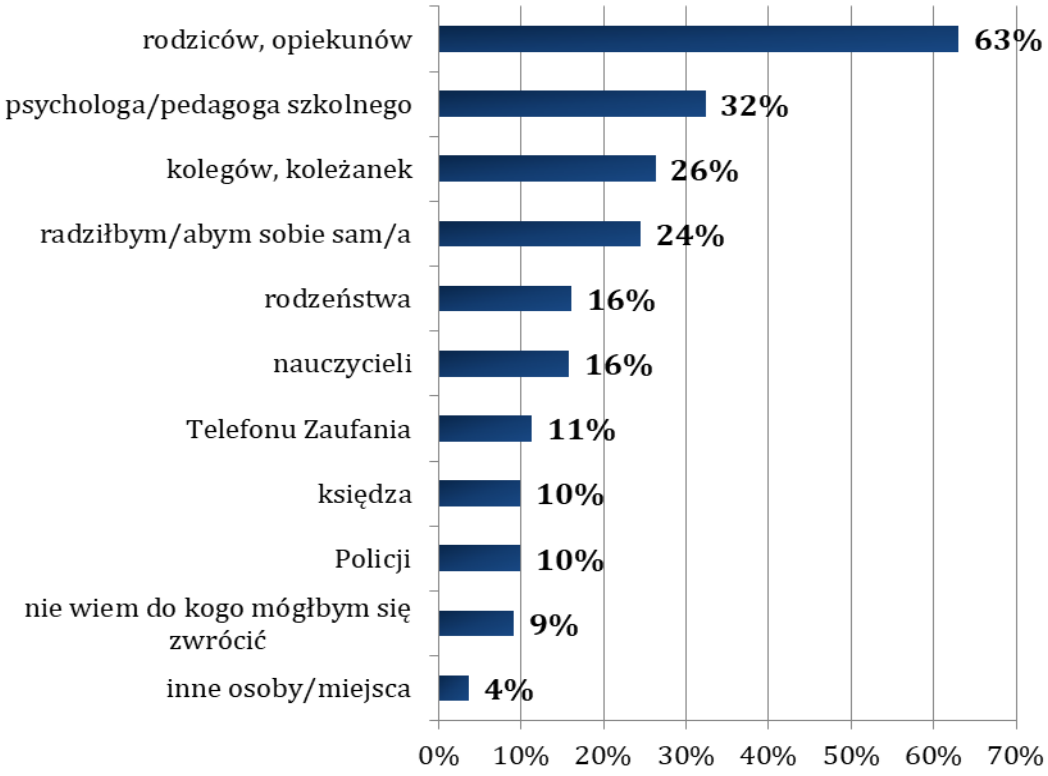

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W dalszej części raportu zaprezentowane zostały odpowiedzi uczniów na pytania dotyczące podejmowanych w szkole działań profilaktycznych. Interesowało nas, jaka forma zajęć profilaktycznych jest dla ankietowanych najciekawsza/najefektywniejsza. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco: 38% uznaje za najciekawsze/ najefektywniejsze zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą, 18% zajęcia z przedstawicielem Policji, 16% odpowiedzi padło na spektakl lub musical profilaktyczny. Średnio co trzeci respondent wskazał na odpowiedź nie wiem" (36%), natomiast aż 15% stwierdziło, że żadna z wymienionych form nie byłaby dla niego ciekawa/efektywna.

JAKA FORMA ZAJĘĆ PROFILAKTYCZNYCH JEST WG CIEBIE NAJCIEKAWSZA/ NAJEFEKTYWNIEJSZA? N=495

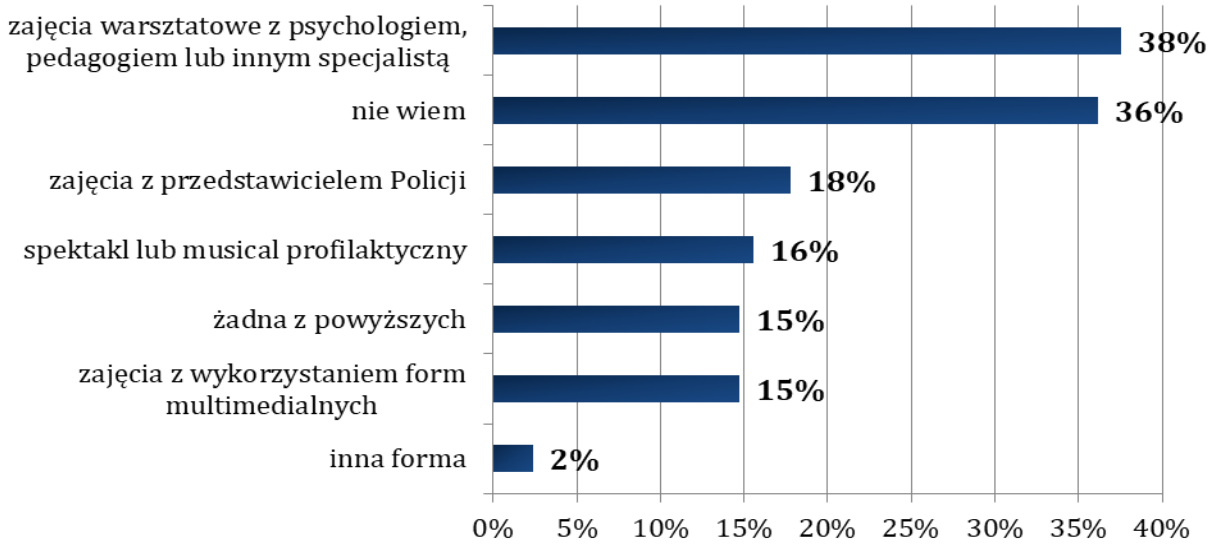

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ostatnie pytanie zadane respondentom, dotyczyło zajęć profilaktycznych organizowanych w szkołach i miało na celu zweryfikowanie opinii młodych ludzi na ich temat. Zdaniem co trzeciego ucznia prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie, ponieważ badani wiele się dowiedzieli i były one ciekawe(31%). Aż 46% respondentów nie brało udziału takich zajęciach, a co czwarty uczeń uważa, że nie wniosły one nic nowego i były nieciekawe (23%).

CZY TWOIM ZDANIEM PROWADZONE ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNE SPEŁNIAJĄ SWOJE ZADANIE? N=495

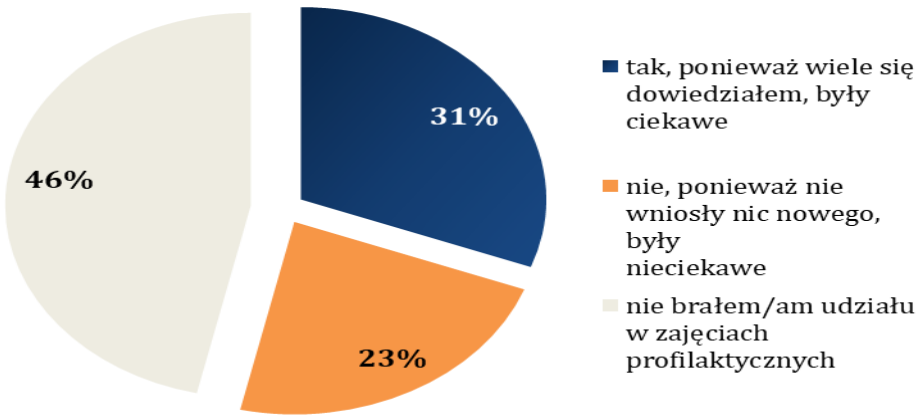

Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane na temat funkcjonowania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Posterunku Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego i Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku.

Posterunek Policji w Więcborku wykryte przestępstwa narkotykowe: 2018- 22 przestępstwa, 2019 – 17 przestępstw, 2020 – 14 przestępstw.
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku w 2018 roku nie udzielił rodzinom wsparcia z powodu nadużywania narkotyków, natomiast w 2019 roku, jak i w 2020 roku po jednej rodzinie.
Specjaliści świadczący wsparcie w **Punkcie Interwencji Kryzysowej w Więcborku** w 2018 roku udzielili pomocy 2 osobom borykającym się z problemem uzależnienia od narkotyków, natomiast w 2019 i 2020 roku nie było takich osób.
Do **Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku** w roku 2019 nie wpłynęła, żadna Niebieska Karta, której powodem wszczęcia było nadużywanie narkotyków, zarówno w 2018 roku jak i 2020 roku problem ten dotyczył 1 rodziny.
Do specjalisty psychoterapii uzależnień w **Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku** w 2019 roku trafiło 7 osób uzależnionych od innych niż alkohol substancji psychoaktywnych, a w 2020 roku takich osób było 6.

III. Analiza SWOT – szanse i zagrożenia oraz mocne i słabe strony

MOCNE STRONY

- **73% dorosłych respondentów nigdy nie paliło papierosów, a 94% e-papierosów;**
- **98% dorosłych respondentów nigdy nie zażywało środków psychoaktywnych;**
- **87% dorosłych respondentów naszej gminy nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze;**
- **95% dorosłych respondentów uważa, że narkotyki są szkodliwe dla naszego zdrowia;**
- **97% dorosłych respondentów uważa, że dopalacze są szkodliwe dla naszego zdrowia;**
- **77% ankietowanych uczniów nigdy nie paliło e-papierosów;**
- **95% ankietowanych uczniów nie zażywało nigdy środków psychoaktywnych;**
- **89% ankietowanych uczniów uznało dopalacze za szkodliwe dla zdrowia, z tego 6 % za bardzo szkodliwe;**
- **88% ankietowanych uczniów uznało**

SŁABE STRONY

- 46% ankietowanych uczniów nie brało udziału w zajęciach profilaktycznych

narkotyki za szkodliwe dla życia , w tym 8% za bardzo szkodliwe;

SZANSE

26% ankietowanych uczniów pali papierosy, z tego 7% robi to codziennie;

- **40% ankietowanych uczniów w ciągu ostatnich 30 dni nie paliło papierosów;**
- **17% ankietowanych uczniów uznało zdobycie narkotyków oraz dopalaczy za trudne;**

ZAGROŻENIA

- 42% dorosłych respondentów próbowało rzucić palenie, ale nie udało im się to;
- 11% ankietowanych uczniów sięgnęło po raz pierwszy po papierosa gdy nie miało jeszcze ukończonych 10 lat;
- 30% ankietowanych uczniów w ciągu ostatnich 30 dni deklarowało, że po papierosa sięgnęło więcej niż 10 razy;
- 55% ankietowanych uczniów pierwszego e-papierosa wypaliło w wieku 14-16 lat;
- 32% ankietowanych uczniów po raz pierwszy sięgnęło po środki psychoaktywne, gdy miało mniej niż 10 lat;
- 44% ankietowanych uczniów zażywa ekstazy, a 40% amfetaminę

IV. Oddziaływania profilaktyczne

- rozpowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji zachęcających do rzucenia palenia oraz sposobów i metod, które w tym mogą pomóc;
- realizacja działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym dotyczących konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy;
- rozpowszechnianie ulotek na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z nadużywaniem lub uzależnieniem od środków psychoaktywnych
- prenumerata lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, czy też materiałów multimedialnych, w celu wspierania rozwoju zawodowego i kompetencji osób pracujących zawodowo w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

V. Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży

- propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez przedstawianie korzyści za tym idących oraz możliwości tego osiągnięcia;
- zorganizowanie warsztatów/zajęć mających na celu wzmacnianie poczucia własnej wartości, naukę asertywności i umiejętności przeciwstawienia się presji grupy rówieśniczej;

- rozwijanie umiejętności budowania samokontroli, która jest uniwersalnym czynnikiem chroniącym przed zachowaniami ryzykownymi młodych ludzi;
- prowadzenie działań profilaktycznych w szkole, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy;
- podjęcie obserwacji, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne;
- organizowanie szkoleń nauczycieli na realizatorów programów profilaktycznych;
- przeprowadzanie szkoleń/warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczania tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych.

VI. Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania narkomanii

1.Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku
2.Urząd Miejski w Więcborku,
3.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
4.Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
5.Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku,
6.Placówki ochrony zdrowia,
7.Poradnia Leczenia Uzależnień w Więcborku,
8.Placówka Wsparcia Dziennego - Świetlica Środowiskowa „Uśmiech" w Więcborku
9.Szkoły podstawowe, średnie i branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10.Sąd (kuratorzy działający na terenie gminy),
11.Posterunek Policji w Więcborku,
12.Kościół,
13.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
14.Organizacje pozarządowe.

VII. Cele Programu

1. **Cel główny**

   Ograniczenie używania środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.

Cele szczegółowe to:

1. Redukcja szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych, tzn. narkotyków i dopalaczy.
2. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej co do skutków używania substancji psychoaktywnych.
3. Inicjowanie działań edukacyjnych adresowanych do szeroko rozumianej społeczności lokalnej dotyczącej używania substancji psychoaktywnych oraz ich konsekwencji.

VIII. Zadania do realizacji

Zadania ujęte do realizacji wynikają także z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

L.p.	Zadanie	Działania	Realizator / współrealizator	Wskaźnik
1.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	Zwiększenie umiejętności readaptacyjnej dla osób dotkniętych problemem narkomanii : - pomoc psychologiczna - pomoc terapeutyczna - praca socjalna - pomoc prawna.	- MGOPS (PIK, pracownicy socjalni) - PCPR - Poradnia LU	- liczba udzielonych porad
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych	1.**Szczególny nacisk zostanie położony na:** realizowanie w placówkach oświatowych programów edukacyjno-informacyjnych przez podmioty posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie (propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia poprzez przedstawienie korzyści za tym idących oraz możliwości tego osiągnięcia, wzmacnianie poczucia własnej wartości, nauka asertywności i umiejętnego przeciwstawiania się presji grupy rówieśniczej, rozwijanie umiejętności budowania samokontroli) . -realizowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych - przeprowadzanie warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania , czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczania tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych 2. Działalność informacyjno - edukacyjna	1.- MGOPS, - placówki oświatowe, - podmioty uprawnione do realizacji programów, 2. PIK	1.-liczba zrealizowanych programów - liczba uczestników programów 2. – liczba osób

3.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii	Wspomaganie organizacji pozarządowych , instytucji i osób fizycznych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień .	-MGOPS - organizacje pozarządowe - osoby fizyczne	- liczba przedsięwzięć - liczba uczestników
4.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	1.Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji psychoaktywnych . 2.Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.	1.MGOPS – pracownicy socjalni 2.MGOPS – pracownicy socjalni -PIK	1.Liczba rodzin 2.- Liczba rodzin - liczba kontraktów socjalnych.

IX. Preliminarz wydatków Programu

l.p.	Zadanie	Działanie	Kwota (w zł)
1.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej	zwiększenie umiejętności readaptacyjnej dla osób dotkniętych problemem narkomanii - pomoc psychologiczna - praca socjalna - pomoc prawna	świadczenie wsparcia przy wykorzystaniu specjalistów zatrudnionych w MGOPS
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii , w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych jak również wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych , służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii	1. - realizowanie w placówkach oświatowych programów edukacyjno – informacyjnych przez podmioty posiadające odpowiednie uprawnienia w tym zakresie (propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia poprzez przedstawienie korzyści za tym idących oraz możliwości tego osiągnięcia, wzmacnianie poczucia własnej wartości, nauka asertywności i umiejętnego przeciwstawiania się presji grupy rówieśniczej, rozwijanie umiejętności budowania samokontroli) - realizowanie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych -przeprowadzanie warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania , czy dziecko zażywa takie	10.000

		substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczania tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych - wspomaganie organizacji pozarządowych, instytucji i osób fizycznych w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień W ramach powyższych działań pokrycie kosztów związanych między innymi z: - wynagrodzeniem osób realizujących poszczególne programy profilaktyczne, warsztaty, - zakupem materiałów biurowych, papierniczych, dekoratorskich i innych akcesoriów niezbędnych do realizacji programów, - zakupem nagród rzeczowych, - zakupem żywności, słodyczy, napojów, - pokryciem kosztów transportu - zakupem biletów wstępu	
3.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	1.Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji psychoaktywnych . 2.Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.	Bez kosztów Wsparcie przyznawane zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z wykorzystaniem środków przeznaczonych na realizację poszczególnych form wsparcia (np. zasiłki stałe, okresowe, celowe)
		RAZEM	**10.000**

Kwoty ujęte w preliminarzu mogą ulec zmianie w wyniku ewentualnych potrzeb wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 lub w sytuacjach: nie wykonania planu dochodów lub jego zwiększenia. Zmiany te nie wymagają podejmowania odrębnych uchwał Rady Miejskiej.

X. Przewidywane efekty realizacji Programu

1.Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków używania substancji psychoaktywnych.

2.Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od narkotyków.
3.Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

I. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku

1. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
   Zgodnie z art.4[1]ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku jest także :
   a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w opracowanym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
   b) opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z podjętą Uchwałą XLV/342/18 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 26.06.2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Więcbork, odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
   c) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych. W celu przeprowadzenia kontroli wymagane jest stosowne upoważnienie wydane przez Burmistrza Więcborka.

2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku za udział w każdym posiedzeniu Komisji plenarnej lub jednego z Zespołów (w przypadku, gdy w jednym dniu członkowie biorą udział w posiedzeniu Komisji plenarnej i jednego z Zespołów, przysługuje im wynagrodzenie określone za udział w posiedzeniu Zespołu). Wynagrodzenie przysługuje w wysokości:

   a) 150,-zł dla Przewodniczącego Komisji
   b) 130,-zł dla Sekretarza Komisji
   c) 100,-zł dla pozostałych członków Komisji biorących udział w posiedzeniach plenarnych
   d) 100,- zł dla członków biorących udział w posiedzeniach Zespołu Kontrolnego
   e) 120,-zł dla członków biorących udział w posiedzeniach Zespołu Motywującego .

3. Udział członka komisji w szkoleniach, naradach, konferencjach, kampaniach, a także w sytuacji reprezentowania Komisji na zewnątrz (np. udział w sesjach Rady Miejskiej, spotkaniach komisji Rady Miejskiej, udział w rozprawach sądowych)- traktowany jest tak samo jak udział w posiedzeniu Komisji. Uczestnik na podstawie pisemnego oświadczenie otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 100zł. Ma tu także zastosowanie przepis punktu 4.

4. Pracownikom jednostek organizacyjnych gminy Więcbork wynagrodzenie przysługuje tylko w sytuacji, kiedy członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku, złoży stosowne oświadczenie, z którego jednoznacznie będzie wynikało, że udział w posiedzeniu Komisji Plenarnej jak i również praca w Zespołach Kontrolnym i Motywującym czy też udział w szkoleniach, naradach, konferencjach, kampaniach, a także w sytuacji reprezentowania Komisji na zewnątrz (np. udział w sesjach Rady Miejskiej, spotkaniach komisji Rady Miejskiej, udział w rozprawach sądowych) odbywa się poza godzinami jego pracy.

5. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności potwierdzona przez Przewodniczącego GKRPA wraz z oświadczeniami o których mowa w punkcie 4, a w przypadku jego nieobecności lista potwierdzona przez innego członka Komisji wyznaczonego przez niego do pełnienia jego obowiązków.

6. Termin wypłaty wynagrodzenia:
   a) wypłata następuje do końca miesiąca, w którym odbyło się posiedzenie Komisji, w przypadku jeżeli lista obecności stanowiąca podstawę wypłaty wynagrodzenia przekazywana jest do Działu Finansowo- Kadrowego MGOPS w Więcborku najpóźniej do 23- go dnia tego miesiąca,
   b) wypłata następuje w miesiącu następnym, w przypadku gdy lista obecności stanowiąca podstawę wypłaty wynagrodzenia przekazywana jest do Działu Finansowo- Kadrowego MGOPS Więcborku po 23- im dniu miesiąca, w którym odbyło się posiedzenie Komisji.

7. Wypłata następuje przelewem na wskazane przez członka Komisji konto.

8. Wynagrodzenie dla członka Komisji podlega potrąceniom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

9. W przypadku nieobecności na posiedzeniu plenarnym Komisji jak również Zespołu Kontrolnego i Motywującego wynagrodzenie nie przysługuje.

II. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022

Źródłem środków na finansowanie Programu są dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonego do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Podstawa prawna: art.18^2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.Dz.U.2021. poz. 1119)

III. Inne ustalenia

1. Na podstawie art. 4^1, ust. 2, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 realizowany będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku.

2.Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2022 i osiągniętych efektów będzie integralną częścią rocznego sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku.
3.Dofinansowywanie działań profilaktycznych dla podmiotów innych niż wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie będzie odbywało się zgodnie z Procedurami dotyczącymi działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, przemocy i narkomanii, które muszą być spójne z założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.
4.Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku w drodze zarządzenia powołuje Zespół Opiniujący wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy, narkomanii dla podmiotów innych niż wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5.Podmioty, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie będą mogły ubiegać się o dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy, narkomanii na podstawie Programu współpracy Gminy Więcbork z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022, który zostanie przyjęty odrębną uchwałą.
6.**Rekomenduje się, aby prace Zespołu Motywującego odbywały się w godzinach popołudniowych, chyba, że zaplanowane działania wymagały będą innych godzin.**